Rok VI. Nr. 87. Sosnowiec, niedziela 29 marca 1931 roku. Cena numeru 10 groszy.

EXPRES ZAGŁĘBIA

Prenumerata wynosi miesięcznie zł. 2.00
Adres administracji: Piłsudskiego Nr. 8 telefon 4-97, telefon redakcji 6-02, telefon redakcji nocnej i drukarni 4-94.
Konto czekowe PKO. Warszawa 65 670.

Jedyny organ demokratyczny niezależny woj. kieleckiego.
Redaktor naczelny i odpowiedzialny: WIKTOR MONSIORSKI.

ODDZIAŁY: KIELCE, Kilińskiego 19, tel. 507; BĘDZIN, Małachowskiego 24, tel. 5-98; DĄBROWA, 3 go Maja 14, tel. 2-77; ZAWIERCIE, ul. Paderewskiego 7, tel. nr. 97; CZELADŹ, Rynek Nr 8, telefon 42; GRODZIEC, ulica Kościuszki, telef. 16.

Dyktatura wojskowa w Hiszpanji.

Pułki kawaleryjskie z Alcala maszerują na Madryt — Policja słucha rozkazów wodza rewolucji Zamorry.

MADRYT, 28. 3. Sytuacja polityczna w Hiszpanji ponownie się zaostrza. Agitacja republikanów stwarza niebezpieczną dla rządu atmosferę.

Podczas wczorajszego zgromadzenia, na którem przemawiał „nieoficjalny prezydent przyszłej republiki", Zamorra, doszło do charakterystycznego incydentu. Gdy podczas bójki z monarchistami na salę wkroczyła policja i chciała rozpędzić zebranych,

Zamorra rozkazał (!) policjantom, by salę opuścili. Policjanci usłuchali rozkazu i wycofali się z sali.

Natychmiast po tem zebraniu odbyło się posiedzenie rady gabinetowej.

W ciągu nocy silne posterunki gwardji narodowej obsadziły ważniejsze place w śródmieściu

co dało powód do pogłosek, o przygotowaniach do nowego zamachu stanu na rzecz dyktatury wojskowej.

Podobno pułki kawalerji, stacjonowane w odległym o 30 km. od stolicy garnizonie Alcala, znajdują się w marszu na okolicę

Sensację wywołała w mieście deklaracja prezydenta najwyższego sądu wojskowego gen. Borguete, który oświadczył przedstawicielom prasy, że

najwyższy sąd wojskowy posiada prawo i środki po temu, by aresztować nawet komenderujących generałów.

Wypowiedział on się dalej bardzo ostro przeciw dyktaturze i oświadczył, że bez skrupułów każe natychmiast aresztować choćby generałów, którzyby ujawniali tendencje wprowadzenia dyktatury

W kołach politycznych twierdzą, że nocne obrady gabinetu dotyczyły również tego oświadczenia gen. Borgueta. Zdaje się nie ulegać wątpliwości, że zostanie on usunięty ze swego stanowiska.

B. P.

Róża z Dawidsonów

Fabjanowa Minkowska

po długich i ciężkich cierpieniach zmarła dnia 28 marca 1931 r., przeżywszy lat 63.

Wyprowadzenie drogich nam zwłok z domu żałoby przy ul. Targowej 7 na cmentarz żydowski nastąpi w niedzielę dnia 29 bm. o godz. 2 i pół popoł., o czem zawiadamiają pozostali w nieutulonym żalu

Mąż, córka, synowie, synowa i Rodzina.

Jednomiljardowa pożyczka dla Polski.

PARYŻ, 28. 3. Rokowania w sprawie pożyczki dobiegły końca. W ciągu ostatnich dni min. Zaleski w rozmowach z francuskim ministrem skarbu Flandrinem usunął ostatnie przeszkody formalne, jakie piętrzyły się na drodze finalizacji jednomiljardowej pożyczki dla Polski. Prawdopodobnie już dziś podpisany zostanie układ francusko-polski w tej tak ważnej dla stosunków gospodarczych sprawie. Oprócz min. Zaleskiego w pertraktacjach brał udział wiceminister Koc oraz szereg wyższych urzędników poszczególnych polskich ministerjów.

ZWIĄZKI ZAWODOWE przeciwko interwencji międzynarodówek w sprawach wewnętrznych Polski.

WARSZAWA, 28. 3. (wł.) Związki zawodowe połączone na gruncie ideowym bloku bezpartyjnego wyłoniły komisję pod przewodnictwem posła Fichny, dla opracowania stałego programu.

Między innemi program ma głosić, że „polski zespół pracy" występuje zarówno przeciwko trzeciej międzynarodówce, która okazała się ekspozyturą rządu sowieckiego, jakoteż przeciwko drugiej międzynarodówce amsterdamskiej, ponieważ wypaczała ona w ostatnich latach swój charakter i jest również ekspozyturą kilku państw. Robotnicy polscy utrzymywać będą kontakt z robotnikami zagranicznymi, o ile ci ostatni nie będą się mieszali do naszych spraw.

KRWAWY SAMOSAD CHŁOPÓW NA ZŁODZIEJU - KIESZONKOWCU.

ŁUCK, 28. 3. (wł.) Na jarmarku w miasteczku Kołki miał miejsce krwawy samosąd chłopski, dokonany na znanym na tamtejszym terenie kieszonkowcu, Joachimie Namoniuku. Podczas ruchu jarmarcznego złodziej usiłował skraść portfel jednemu z chłopów

Manipulacje Namoniuka zostały spostrzeżone przez chłopa, który nie tylko przeszkodził w zabraniu mu portfelu, ale zabrał mu również pieniądze skradzione na jarmarku.

Następnie wspólnie z innymi rzucił się na złodzieja i tak go obił, że po przybyciu policji kieszonkowiec życie zakończył. Przeciwko sprawcom samosądu wdrożone zostało postępowanie śledcze

KUTIEPOW TORTUROWANY w więzieniu G. P. U.

RYGA, 28. 3. Z Moskwy donoszą, że G. P. U. dokonało licznych aresztowań wśród oficerów sowieckich rekrutujących się z byłych oficerów armji carskiej.

W Moskwie uporczywie krąży sensacyjna pogłoska, iż aresztowania te stoją w związku z zeznaniami więzionego rzekomo na Łubiance gen. Kutiepowa którego poddają stosowanym w G. P. U. torturom celem wydobycia nazwisk byłych oficerów carskich, pełniących służbę w armji sowieckiej i znajdujących się w łączności z kontrrewolucjonistami.

Według tej sensacyjnej pogłoski gen. Kutiepow znajduje się w t. zw. więzieniu wewnętrznem G. P. U. gdzie poddawany jest badaniom przez wytrawnych pracowników G. P. U. Badania te ma przeprowadzać sam Jagoda.

W KIJOWIE I ODESIE ogłoszono stan wojenny.

RYGA 28. 3. Według doniesień z Charkowa, sytuacja polityczna na Ukrainie niezwykle zaostrzyła się.

W Kijowie i Odesie ogłoszono stan wojenny.

Po stłumieniu rewolty wojskowej w garnizonie odeskim i po rozformowaniu 51-ej dywizji perekopskiej, służbę garnizonową w Odesie objęły przysłane z Syberji

pułki strzelców syberyjskich.

Do Kijowa nadesłano trzy pułki piechoty rosyjskiej. Wojskowych narodowości ukraińskiej przetransportowano wgłąb Rosji oraz do Azji Środkowej.

Austrja pod terorem Rzeszy niemieckiej podpisała układ o unji celnej.

PARYŻ, 28. 3. Omawiając projekt unji celnej austrjacko - niemieckiej zaznacza „La Liberte", że według obiegających środowiska dyplomatyczne wersyj, rząd austrjacki opierał się długo wszelkiemi sposobami podpisania projektu, i że uległ ostatecznie tylko presji rządu niemieckiego, który wystosował pewnego rodzaju ultimatum, dając Austrji trzy dni do namysłu.

Jeżeli jest to prawda — to cała sprawa nabiera daleko gorszego jeszcze charakteru. Przystąpienie Austrji do tego projektu z wolnej i nie przymuszonej woli mogłoby być ostatecznie uważane za słuszny przejaw prawa narodów rozporządzania swym losem, natomiast podpis wymuszony stanowi manifestację hegemonji niemieckiej.

W tych samych warunkach przewidywać można, że Czechosłowacja, otoczona z trzech stron przez wielkie Niemcy, może paść wkrótce ofiarą tej samej presji i że liczna ludność niemiecka nie będzie dla niej pomocą w obronie jej niepodległości. (PAT).

Krwawa walka na krzesła

wśród histerycznych wrzasków na wiecu kobiecym

BERLIN, 28. 3. Podczas wczorajszego zebrania związku kobiecego Stahlhelmu, na którem agitowano za rozwiązaniem sejmu pruskiego, doszło do niebywałego tumultu.

Gdy na trybunę wstąpił przywódca Stahlhelmu, major von Stephani, obecne na sali komunistki poczęły wznosić okrzyki na cześć międzynarodówki moskiewskiej.

Między uczestniczkami zebrania wywiązała się niesamowita bijatyka. Poniesione zapałem walki kobiety chwyciły za krzesła i walczyły do upadłego. Wezwana policja z trudem przeszkodziła dalszemu rozlewowi krwi.

Zwalczenie zapału wojennego kobiet okazało się trudniejszem, niż likwidowanie awantur, których uczestnikami są mężczyźni. Szczególnie oporne okazały się komunistki. Symulowały one ataki histeryczne, lub kładły się na podłodze, udając omdlałe lub zmarłe. Policjantom nie pozostało nic innego, jak „trupy" wynosić na plecach z sali.

WODA PRZERWAŁA WAŁ OCHRONNY i zalała dwie wsie.

LUBLIN, 28. 3. (wł.) Na Wiśle, pod wsią Przewóz przerwany został wał ochronny, co spowodowało zalanie dwuch wsi — Przewóz i Antoniówka. Oddziały saperów na łodziach pospieszyły z pomocą mieszkańcom.

Pod Warszawą nie zachodzi groźba powodzi, gdyż jak sygnalizują, nastąpił spadek wody w górnym biegu Wisły.

Zarobił 300.000 siędząc w areszcie od soboty do poniedziałku.

Czek bez pokrycia miał pokrycie.

Pewnego dnia do magazynu jubilerskiego na ulicy Puerta del Sol w Madrycie, wszedł jakiś wykwintny pan i kazał sobie pokazać rozmaitego rodzaju biżuterję.

Po długim wyborze

zdecydował się na kosztowny pierścień,

ale gdy przyszło do płacenia, okazało się, że zabrakło mu pieniędzy.

Wypisał więc czek i zaproponował jubilerowi, by posłał do banku po pieniądze, a on zaczeka w sklepie.

Jubiler usłuchał. Woźny poszedł, a klijent siedział w sklepie, oglądał biżuterję i rozmawiał z kupcem. Po upływie dwudziestu minut woźny wrócił,

czek okazał się w porządku,

i klijent opuścił sklep z pierścieniem, obiecując po tygodniu przyjść po większy zakup.

Upłynął tydzień; wytworny pan zjawił się znowu. Tym razem kupił klejnot za 7 tysięcy pesetów (około 7 tysięcy złotych).

Znowu nie miał przy sobie pieniędzy, znowu powtórzyła się ta sama manipulacja z czekiem i z czekaniem w sklepie.

Czek był i tym razem w porządku.

To też, gdy w parę dni później, w sobotę popołudniu, tenże klijent zjawił się znowu,

jubiler powitał go uniżenie

i cieszył się na myśl, że zakończy ty dzień większym zarobkiem.

Istotnie, wytworny pan wybrał biżuterję za 20 tysięcy pesetów; swoim zwyczajem wypełnił czek i polecił posłać do banku.

Ale

banki były już zamknięte.

Co robić? Jubiler miał już zaufanie do wypróbowanego klijenta, więc zaproponował mu, by spokojnie wziął klejnoty i zostawił mu czek. Klijent zrazu nie chciał nadużywać uprzejmości kupca, ale wkońcu zgodził się, i podziękowawszy, wyszedł.

W parę godzin później do jubilera na Puerta de Sol zatelefonował jego kolega, inny znany jubiler Madrytu i powiedział mu, iż przed pół godziną jakiś wykwintny pan

sprzedał w jego sklepie za 16 tysięcy klejnot w pudełku z firmą z ulicy Puerta del Sol.

„Carramba"! — krzyknął jubiler, wietrząc oszustwo. Z pewnością czek okaże się w poniedziałek bez pokrycia.

Zawiadomił policję. Przedewszystkiem udała się ona pod adres, zostawiony przez wykwintnego klijenta. Jubiler sądził, że adres jest fałszywy, ale nie! wykwintny pan był w domu. Właśnie pakował kufry.

Był bardzo zdziwiony wizytą policji i spokojnie wyjaśnił, że wyjeżdża, gdyż

otrzymał depeszę, wzywającą go pilnie w interesach do Paryża.

Ponieważ od natychmiastowego wyjazdu zależało załatwienie interesu, na którym miał zarobić 300 tys. zł., a banki były zamknięte, więc, by wydostać pieniądze na wyjazd, zdecydował się na sprzedaż dopiero co kupionych klejnotów.

Policja nie uwierzyła opowiadaniu wykwintnego pana i zaproponowała mu, by posiedział w areszcie do poniedziałku, t. j. do chwili, gdy okaże się, czy czek jego ma pokrycie.

Pan denerwował się; krzyczał, że policja naraża go na stratę 300 tysięcy, groził procesem, ale napróżno. Poszedł na niedzielę do aresztu.

W poniedziałek nowa niespodzianka:

czek okazał się całkowicie w porządku!

Jubiler, blady z przerażenia, pobiegł z tą wieścią na policję. Pana wypuszczono; tegoż wieczora wyjechał do Paryża, ale przedtem wniósł skargę,

żądając 300 tysięcy odszkodowania od policji.

za stracony interes.

Wykwintny pan postępował od początku do końca poprawnie, żaden Szerlok Holmes nie dowiódłby mu nadużycia, a mimo to, jest jasne, że był to oszust, który tą drogą chce zdobyć 300 tysięcy.

W Madrycie wiele się ostatnio mówi o tem niezwykłem zdarzeniu.

Przed powrotem marsz. Piłsudskiego.

Premier Sławek i min. Matuszewski przygotowują sprawozdania.

WARSZAWA, 28. 3. (wł.) W związku z przyśpieszonym powrotem marszałka Piłsudskiego, już w poniedziałek wieczór uda się do Gdyni premjer Sławek wraz z wiceministrem Beckiem.

Jak to już donosiliśmy, do Gdyni wybiera się na przywitanie marszałka szereg dostojników państwowych.

Premjer Sławek opracowuje pewnego rodzaju sprawozdanie sytuacyjne, które przedstawi marszałkowi Piłsudskiemu, celem zapoznania go z sytuacją polityczną w kraju.

Podobne sprawozdanie przygotowuje minister Matuszewski o sytuacji finansowej.

Wraz z powrotem marszałka Piłsudskiego przewidziane jest, że dotychczasowy kierownik ministerjum spraw wojskowych, gen. Konarzewski obejmie z powrotem funkcje pierwszego wiceministra spraw wojskowych.

Oszczędna gospodarka ministra Matuszewskiego

uchroniła budżet od deficytu.

WARSZAWA, 28 3. Wedle najnowszego zestawienia głównego urzędu statystycznego dochody państwa za 11 miesięcy roku budżetowego 1930-31 do 1 marca b. r. wyniosły 2.495 miljonów złotych czyli w porównaniu z uchwalonym przez sejm budżetem wykazałyby manco w sumie 289 miljonów złotych.

Na dobro rządu należy zapisać, iż na samym początku roku budżetowego okazał się przewidujący i

potrafił w porę okroić wydatki,

tem samem utrzymać niezbędną równowagę.

Wydatki te wyniosły w ciągu 11 miesięcy 2.512 miljonów, przekraczając dochody o niecałe 17 miljonów. Powstały w ten sposób niewielki deficyt rząd pokrył z posiadanych rezerw.

Dochody z podatków bezpośrednich wykonane są

ściśle wedle preliminarza,

a nawet z pewną nadwyżką. W ciągu 11 miesięcy podatki bezpośrednie dały 662 miljony, t. j. o 91 miljonów więcej, niżliby za odnośny okres czasu przypadało.

Zawiodły natomiast cła, podatki pośrednie, przedsiębiorstwa i monopole.

Monopole winny były wpłacić za ten czas 880 miljonów, wpłaciły zaś tylko 746 (niedobór 144), przedsiębiorstwa zamiast 165, wpłaciły 76 (niedobór 88), a z ceł wpłynęło za miast 353 tylko 239 miljonów (niedobór 114 miljonów).

Oszczędności budżetowe uratowały równowagę finansową państwa. Restrykcje te oddadzą jeszcze niejedną usługę i w nowym budżecie.

Zjazd nauczycieli szkół wyższych i średnich

z okręgu krakowskiego w Kielcach.

Wczoraj o godz. 5.30 pop. w obecności przedstawicieli władz duchownych i świeckich, w sali wojewódzkiej rozpoczęły się dwudniowe obrady nauczycieli szkół średnich i wyższych okręgu krakowskiego, na które przybyło 60 delegatów z woj. krakowskiego i kieleckiego.

Okręg liczy 1335 członków, zorganizowanych w 35 kołach. W prezydjum zjazdu zasiedli: prezes zarządu okręgowego dr. Klemensiewicz, wiceprezes, prof. uniw. jag. Lehr - Spławiński i sekretarz p. Deszcz.

Zjazd zagaił dr. Klemensiewicz, wskazując na ważność obrad i główne cele zjazdu, t. j. na zagadnienia wychowania młodzieży szkolnej i budowy domu wypoczynkowego T. N. S. W. w Krynicy. W zakończeniu wzniósł okrzyk na cześć Rzeczypospolitej i prezydenta, który został przez zebranych trzykrotnie powtórzony.

Z kolei zabrał głos wojewoda kielecki, p. Paciorkowski, witając zjazd i życząc mu pomyślnych obrad. W imieniu księdza biskupa Łosińskiego przemawiał ks. prałat Gawroński w imieniu miasta prezydent mec. Chichocki, w imieniu kuratora okręgu krakowskiego prof. Dominikiewicz i inż. Boryssowicz w imieniu starostwa kieleckiego.

Referat programowy p. t. „Zadania i metody wychowania w szkołach" wygłosił ks. dr. Paweł Tochowicz, wybitny znawca tego przedmiotu, który fachowo zajmował się tem w kraju i zagranicą.

Następnie wygłoszonych zostało jeszcze szereg referatów.

Dziś, w niedzielę, drugi dzień obrad rozpocznie się nabożeństwem w kościele, a następnie omawiane będą sprawy organizacyjne, a w pierwszym rzędzie sprawa budowy domu wypoczynkowego w Krynicy.

SCHWYTANIE SZPIEGÓW LITEWSKICH.

WILNO, 28. 3. (wł.) Na pograniczu polsko - litewskiem oddział K.O.P. zatrzymał dwuch podejrzanych osobników, którzy usiłowali przekraść się przez granicę polską, legitymując się fałszywemi paszportami polskiemi. Jak się okazało, są to wysłannicy litewskiego wywiadu.

22-ga loterja państwowa.

WARSZAWA, 28. 3.

I-sze ciągnienie.

Zł. 20.000 nr. 188732.
Zł. 10.000 nr. 145234
Zł. 5.000 nr. 27175.
Zł. 3.000 n-ry: 110088 139467 150558.
Zł. 2.000 n-ry: 15163 55835 161749 195427.

Zł. 1.000 n-ry: 6005 10454 22693 27178 27177 29597 52957 56726 106249 110433 126299 147873 161520 191614 206265.

Zł. 500 n-ry: 2959 6137 8540 12214 13510 19502 22816 24983 25088 25373 25526 25742 29724 30194 31705 32650 35130 37239 38423 39062 44521 44730 52301 53478 53988 53990 57220 59011 64000 66439 77026 79610 80043 81234 81453 82603 86010 86375 86918 87756 95101 99810 103379 106030 107795 10997 111072 113201 118059 120620 121270 121980 124800 129765 133074 136117 144703 146852 151854 156676 157173 157425 158231 162350 162416 163472 17415 175525 177267 182605 183922 184824 186153 187734 188724 188772 191689 193973 198346 201625 201740 205892 205024 208931.

II-gie ciągnienie.

Zł. 10.000 nr. 27567.
Zł. 5.000 n-ry: 51068 155182.
Zł. 3.000 n-ry: 4786 114390 125166 130981 161684.

Zł. 2.000 n-ry: 33895 43402 58418 64986 79392 108173 118365 168751 177633 182166 200411.
Zł. 1.000 n-ry: 5507 21673 23155 65248 107959 124217 129580 164546 171317 172565 175001 191844 198806 199421.

Zł. 500 n-ry: 408 12274 13818 19315 25080 30905 33089 40470 482228 48608 50136 50264 55773 58750 59713 60429 66012 66451 68253 74196 76132 76345 78220 80875 88125 88509 90351 91327 95612 96700 97214 97925 99072 103532 106051 112129 104090 118611 119226 121460 125249 139935 134657 136059 137128 138717 140546 142677 147715 153576 154071 159020 159748 162733 163055 163607 166561 168174 174704 181188 184174 184446 184490 186563 189846 191843 199060 202220 202489 204969 205338 205502 208310.

W KOLEKTURACH JÓZEFA HLAWSKIEGO:

w **Sosnowcu**, 3-go maja 23, tel. 224, 10-35.
w **Będzinie**, Małachowskiego 1, tel. 3-14,
w **Dąbrowie Górn.**, 3-go maja 4, tel. 1-24,
w **Zawierciu**, Paderewskiego 7, tel. 97,
w **Grodźcu**, ul. Narutowicza 9, tel. 10,
w **Czeladzi**, Rynek 8, tel. 42.

W 17 dniu ciągnień V klasy padły następujące wygrane:

Zł. 500 na nr. 127335

oraz stawki po **Zł. 250** na n-ry: 2401 2411 2469 2495 3214 9268 11224 11691 25115 25121 38214 38229 47778 51730 58250 58276 92809 92868 109426 113706 113788 127332 144304 149527 151207 158759 158793 161294 167144 167165 170399 171946 171976 177032 177908 180999 182708 192120 192148 192175 192178 199702 199749 199752 199772 203697 206637.

Wszystkie wygrane zamieniane są w powyższych kolekturach na nowe szczęśliwe losy, biorące udział w dalszych ciągnieniach V klasy, które trwać będą do dnia 18 kwietnia b. r. włącznie.

ANKIETA KONSTYTUCYJNA.

Wielka debata konstytucyjna w minionej sesji sejmowej zaktualizowała znów zagadnienie naprawy naszego ustroju. Już orędzie prezydenta Rzeczypospolitej, rozwiązujące poprzednie izby ustawodawcze, wysunęło rewizję konstytucji na czoło państwowych zagadnień. Pod tem hasłem, pod hasłem naprawy Rzeczypospolitej szły do wyborów ostatnich szerokie rzesze obywateli — wyborców. Dziś jest już ono na warsztacie realnych i rozległych prac komisji konstytucyjnej. Ma ona — w swej większości przynajmniej — ambicję doprowadzenia co rychlej do końca tego dzieła, które rzuci granitowe podwaliny pod przyszły rozwój Polski.

Opozycja czyni wszystko, by podrwać zaufanie ogółu w rzetelność tych zamierzeń. Od lat przecież przyzwyczaiła się do wyłgiwania się od odpowiedzialności za własne decyzje. Już brak jej odwagi, by bronić konstytucji marcowej, osądzonej oddawna i bezapelacyjnie [illegible] ludzi nauki i mężów stanu, przez oświeconą opinję publiczną, przekreślonej przez życie, będącej dla wymogów tego życia hamulcem i zawadą. Już więc tylko nasi opozycjoniści z prawej i lewej strony izby poselskiej przebąkują o tem, że chwila dzisiejsza jest nie odpowiednia dla zasadniczej przebudowy ustroju, że zatem należałoby prace nad konstytucją przesunąć na inne, odległe, a nieokreślone terminy, w których, być może, zmieni się na lepsze aura polityczna w Polsce i zezwoli im przykroić konstytucyjne tezy do swych partyjnych przewidywań i rachub.

Jak dotąd, obóz rządowy jest w tej sprawie odosobniony Apel, wystosowany przez klub BB. do ugrupowań opozycyjnych o współpracę w dziele, które winno być wynikiem zgodnego wysiłku i współodpowiedzialności wszystkich, apel ten przeminął narazie bez echa.

Niemniej przeto praca nad konstytucją postępuje wciąż naprzód. Obóz państwowy dotrzyma swych wyborczych zapowiedzi i walkę o nowy ustrój wygrać musi

Komisja konstytucyjna sejmu rozpoczęła nowy rozdział swej pracy. Oto w dniu 25 b. m. marszałek sejmu w wykonaniu uchwał komisji wystosował do szeregu wybitnych mężów nauki i znawców zagadnień konstytucyjnych i do odpowiednich instytucyj zaproszenie do wzięcia udziału w konstytucyjnej ankiecie. Wśród 27 nazwisk, do których sejm zwraca się z apelem o współpracę, nie brak nikogo, ktoby na to zaszczytne wyróżnienie zasługiwał. Rozstrzygał tylko i wyłącznie wzgląd rzeczowy: przemówić ma oto kwiat polskiej nauki. ma rzucić swoje ważkie słowo, zaprawione w szkole krytycyzmu i historycznych perspektyw, dojrzałe w atmosferze studjów i porównawczych analiz, wyższe ponad chwilowe względy partyjnych animozyj i jednostronnych nastawień. Przy tak poważnem ujęciu sprawy,nie zdziwi nikogo, że wśród zaproszonych do rady i współpracy widnieje i nazwisko profesora E. Dubanowicza, jednego z twórców konstytucji marcowej,— i nazwisko prof. St. Grabskiego, jednego z najtęższych teoretyków stronnictwa narodowego, — i choćby nazwisko L. Kulczyckiego, czołowego kandydata centrolewu przy ostatnich wyborach.

Rozległość tez, uchwalonych przez komisję konstytucyjną, które mają być przedmiotem ankiety, odpowiada historycznej doniosłości zagadnienia ustrojowego. W zwierciadle krytycznej myśli i obywatelskiej troski stanie kwestja wyboru prezydenta Rzeczypospolitej i jego uprawnień, kwestja organizacji i odpowiedzialności rządu, uprawnień ciał ustawodawczych, zagadnienia samorządów, terytorjalnego i gospodarczego, sprawa wymiaru sprawiedliwości, praw i obowiązków obywateli, ordynacji wyborczej. Jednem słowem, cały splot zagadnień, wyznaczających formy ustrojowe państwa i wypełniających je odpowiednią treścią.

Spodziewać się należy, że apel komisji konstytucyjnej wyda tym razem pożądany rezultat, że plon ankiety będzie obfity i że całe zagadnienie, wolne od atmosfery politycznej rozgrywki, wejdzie na tory realizacji pod hasłem bezinteresownej służby państwu i zgodnej współpracy przy dziele utrwalania jego przyszłości i rozwoju

Pierwsza rata pożyczki zapałczanej.

8,2 miljonów dolarów do dyspozycji rady ministrów.

W dniu 31 b. m. wpłynie na rachunek skarbu państwa do banku polskiego pierwsza transza pożyczki 6,5 procentowej dolarowej w wysokości 8.200.000 dol., zaciągniętej przez rząd polski u dzierżawcy państwowego monopolu zapałczanego.

Suma ta zostaje przekazana za pośrednictwem banków amerykańskich.

Z chwilą jej otrzymania rada ministrów ustali szczegółowy plan zużytkowania w ramach ustalonych przez ustawy.

Należy przypomnieć, że rząd został upoważniony przez izby ustawodawcze do użycia uzyskanych z pożyczki sum na przedterminowe umorzenie 7-procentowych obligacyj skarbowych, emitowanych na podstawie ustawy z dn. 2 sierpnia 1926 w wysokości 4.350.000 dol. W dalszym ciągu rząd zwróci bankowi gospodarstwa krajowego sumy, wyłożone przez bank za skarb państwa na oprocentowanie i częściową amortyzację pożyczek, zaciągniętych przez skarb państwa w banku.

Ustawa przewiduje ponadto przeznaczenie 50 miljonów zł. na przedterminową spłatę innych długów państwowych, 25 milj. zł. na budowę portu w Gdyni, 15 milj. zł. *na budowę kabla telefonicznego Warszawa — Cieszyn z odnogami*, 30 milj. na inne inwestycje państwowe, które określi rada ministrów, wreszcie na lokatę pozostałych sum z wpływów tej pożyczki — w krajowych papierach kredytu długoterminowego t. j. w listach zastawnych i obligacjach.

Dyskusja nad ustawami samorządowemi.

Wielka i mała ustawa na warsztacie związku miast

Związek miast rozwinął w ostatnich czasach intensywną działalność w kierunku opracowania projektów ustaw samorządowych.

Projekt opracowany jest gruntownie, z uwzględnieniem wszelkich potrzeb stolicy.

Poza tem odbywają się narady nad opracowywaniem projektów ustaw samorządowych ogólnych — mianowicie ustawy wielkiej i ustawy małej.

Najważniejsze tezy małej ustawy dadzą się sprowadzić do następujących punktów: miasta liczące ponad 25.000 ludności wydzielane są z ogólnych związków powiatowych w oddzielne jednostki samorządowe. Kadencję rad miejskich ustala się na 5 lat. Rada może przedłużyć kadencję magistratu do lat 10. Kompetencje burmistrzów są znacznie rozszerzone. Pozbawienie urzędu ławnika lub członka prezydjum magistratu może nastąpić jedynie naskutek dochodzenia dyscyplinarnego. Sąd dyscyplinarny składa się z sędziego przewodniczącego (sędzia sądu okręg. lub apelac.) i ławników sądowych, delegowanych przez związki.

Dalsze narady odbędą się w najbliższych dniach.

30.000 złotych na głowę mieszkańca

Oficjalne obliczenie fortuny Stanów Zjednoczonych.

Amerykański urząd „Narodowej konferencji przemysłowej" ogłosił obliczenia, według których cały majątek Stanów Zjednoczonych przedstawia kwotę około 35 biljonów złotych i wzrósł o 32 proc. od r. 1914.

Kwota ta, rozdzielona na liczbę mieszkańców, daje mniej więcej 30 tysięcy złotych na głowę. podczas gdy majątek narodowy w r. 1929 wynosił około 7 tysięcy złotych na głowę.

Do spisu narodowego bogactwa nie wliczono okręty floty wojennej, niektórych publicznych urządzeń. będących prywatną własnością, srebra w sztabach.

Wśród 49 Stanów pierwsze miejsce zajmuje Nevada, gdzie na każdego mieszkańca przypada około 60 tysięcy zł. majątku, końcowe zaś miejsce przypadło stanowi Missisipi z kwotą 5 tysięcy. Wbrew oczekiwaniom, stan Nowojorski zajmuje dopiero 21 miejsce, wykazujące przeciętny majątek w kwocie 30 tysięcy złotych na głowę.

Bogactwo Stanów Zjednoczonych jest jednak skupione w bardzo niewielkiej liczbie rąk, a olbrzymia większość społeczeństwa żyje z dnia na dzień tylko z zarobku.

Palmowa niedziela.

Piękne i wzniosłe uroczystości wielkotygodniowe rozpoczynają się już w niedzielę palmową, zwaną także „niedzielą kwietnią".

Już w poprzedzającą („wstępną") środę w pewnych stronach wycinają rózgi wierzbowe i wstawiają je do dzbanka z wodą w mieszkaniu, aby rozwinęły się i rozkwitły na niedzielę palmową. W tym dniu zaś, kto rano wcześniej wstał, ten z „palmą" w ręku biegł budzić innych, a budząc i chłoszcząc ich, żartobliwie wołał:

„Wierzba bije, nie ja biję,
Za tydzień — wielki dzień,
Za sześć noc — Wielkanoc".

Palmy takie niosą do poświęcenia, którego kapłan dokonywa przed nabożeństwem, a ceremonja ta dała właśnie powód do nazwania tej niedzieli „palmową", albo „wierzbną", lub też „kwietnią".

W kościele wszyscy trzymają palmy w ręku. Po ich poświęceniu, przypisywane są im zbawienne właściwości. Już Mikołaj Rej pisze żartobliwie, że „kto pączka z palmy wielkanocnej nie połknął, ten już zbawienia nie otrzyma". Dziś jeszcze wierzy się, że połknięcie pączka wierzbowego z poświęconej palmy zdrowie przynosi.

Aby dobytek nie uległ chorobie i zarazie podczas lata, gospodarz wypędza go pierwszy raz w pole na wiosnę z palmą w ręku. Palmy przechowuje się w domu zwykle za obrazami świętych. Z nadejściem zimy, albo wielkanocy w roku następnym, palmy rzucane są w ogień.

W Polsce były piękne tradycyjne uroczystości, połączone z tajemnicami obchodzonemi w tym dniu przez kościół. Na pamiątkę wjazdu Zbawiciela do Jerozolimy — dzieci polskie, w białe ubrane szaty, przynosiły królom naszym palmy. Od czasów panowania Jana Kazimierza zwyczaj ten poszedł w zapomnienie.

Dziś jeszcze tylko po niektórych kościołach parafjalnych, utrzymujących szkoły, młodzi chłopcy niosą przy procesji ozdobione palmy, zaś po nabożeństwie urządzają tradycyjne popisy w deklamowaniu wierszów.

Istniał dawniej zwyczaj, że w niedzielę palmową przed kościołem zbierali się starsi chłopcy, przebrani za żołnierzy rzymskich lub pielgrzymów. I ci także zdobywali się na różne mowy wierszowane, lecz gdy z czasem do tych wierszów zakradła się nieprzyzwoitość, zabroniono im tego zwyczaju.

Za Augusta III już tylko po domach prywatnych bywały przemowy chłopców, którzy całą gromadą włóczyli się po mieszkaniach i uderzaniem młotka o podłogę akcentowali niektóre wyrazy. Zwyczaj ten szybko zaginął po miastach, dłużej zachował się po wsiach.

W wiekach średnich grywano djalogi o Męce Pańskiej. Akcja rozpoczynała się od wjazdu Zbawiciela do Jerozolimy, a kończyła się Jego pogrzebem. Aktorzy, wywodząc się przeważnie z Częstochowy, jeździli po różnych miastach i wsiach z przenośnym teatrem. W roku 1609 biskup Bernard Maciejowski zakazał tych przedstawień.

Dziś pozostała tylko ceremonja liturgiczna. W niedzielę palmową na pamiątkę wjazdu Zbawiciela do Jerozolimy odbywa się po kościołach procesja. Część duchowieństwa wychodzi na zewnątrz, poczem zamyka się drzwi świątyni, które bywają później otworzone na skutek trzykrotnego uderzenia w nie krzyżem. Procesja wchodzi do wnętrza, poczem następują jeszcze inne ceremonje, mające na celu przypomnienie wiernym pewnych podniosłych momentów z życia Chrystusa.

Gospodarka sejmiku będzińskiego

w rzeczowem wyjaśnieniu p. starosty Boxy

udzielonem na posiedzeniu sejmiku powiatowego w dniu 20-go marca 1931 roku.

VI.

Dalsze punkty informacyj „Kurjera Zach.“ dotyczą działalności sejmiku.

Potępia się nas, żeśmy się przychylnie odnieśli do ważnego w Zagłębiu zagadnienia, jakiem jest piekarstwo.

Panowie przypominają sobie uchwałę na jednem z poprzednich posiedzeń, którą udzielono gwarancji piekarni mechanicznej „Produkcja“ w Sosnowcu, gdzie sejmik będziński ma swój udział.

Piekarnia „Produkcja“ dziś znajduje się w ciężkiem położeniu finansowem, ale czyż nieznane są Panom wypadki, gdzie niektóre przedsiębiorstwa w Zagłębiu, zaczęły się chwiać w

dobie ogólnej depresji gospodarczej.

Kryzys gospodarczy musiał się odbić także i na „Produkcji“.

W okresie, kiedy piekarnia była już na ukończeniu, kiedy włożono w nią poważny kapitał i chodziło już tylko o przyspieszenie uruchomienia piekarni, my, jako sejmik, uznając przedstawione nam argumenty za słuszne. udzieliliśmy piekarni tej gwarancji do wysokości 150.000 złotych, ale, aby interesy powiatu zaasekurować, gwarancję naszą

zabezpieczyliśmy hipotecznie

do tejże wysokości t. j. do kwoty 150.000 złotych.

Że „Produkcja“ przechodzi ciężki kryzys, jest w tem trochę i mojej winy. Przy zamykaniu piekarni byłem liberalny. Chodziło mi o to, by wtedy. gdy, jak obecnie w okresie trwania depresji gospodarczej, wstrzymać się z rygorystycznem stosowaniem przepisów. a to, aby nie stawiać w bardzo ciężkiem położeniu dużą liczbę ludzi, dla których piekarnie są jedynem i

wyłącznem źródłem egzystencji.

A nie ulega przecież wątpliwości, że konkurencja właśnie tych małych piekarni wpłynęła na ciężką sytuację w piekarni „Produkcja“.

Ale tego już wcale zrozumieć nie można, dlaczego sejmik czyni się odpowiedzialnym za to, że osoby trzecie, które weszły w stosunki handlowe z piekarnią „Produkcja“, mogą być materjalnie poszkodowane. Bo i takie i podobnego rodzaju zarzuty stawia się sejmikowi.

Trzecia kategorja zarzutów — to zarzuty natury personalnej, skierowane w pierwszym rzędzie przeciwko naszemu sekretarzowi

p. Narbuttowi,

który jakoby miał zajmować aż 7 posad. Jakkolwiek liczyliśmy bardzo skrupulatnie nie mogliśmy się tych posad doliczyć.

Niektórzy nasi pracownicy oddają wiele wolnego czasu pracy społecznej, biorąc udział w różnych przejawach życia społecznego. Żadnych przeszkód w tym kierunku nie czyniliśmy pracownikom naszym.

Jeżeli chodzi o p. Narbutta, to praca jego tak w kasie komunalnej i spółdzielni mleczarskiej, jak i przejściowo w charakterze członka komisji rewizyjnej nadzwyczajnej w spółdzielni rolniczo - handlowej i w administracji domów sejmikowych

jest bezinteresowna.

P. Narbutt prócz pensji sekretarza sejmiku, innej nie pobiera.

Jeżeli chodzi o drukarnię sejmikową, to tam go wcale w zarządzie niema, jak również i w cegielni. W tych przedsiębiorstwach samorządu w żadnym specjalnym charakterze nie występuje, prócz chyba jako sekretarz sejmiku.

My nie traktujemy pracy w różnych działach samorządu, tak. by stworzyć sobie z niej odrębne i specjalne

źródła dochodowe.

Tak wygląda rzeczywistość.

Reasumując to wszystko, należałoby się zapytać, co chciano osiągnąć przez to, że błotem zbieranem z ulicy bryzgano na wszystkie strony, starając się tą drogą

opinję publiczną bałamucić.

Pytanie przezemnie postawione pozostawię — bez odpowiedzi i niech każdy sobie odpowie na nie według własnego poglądu.

Muszę jednakże nadmienić, że chętnie służylibyśmy wyjaśnieniami, gdyby ktokolwiek o to był nas pytał, a trudności nie było chyba żadnych, gdyż niema dnia bodaj, aby przedstawiciele „Kur. Zach.“ nie odwiedzali naszych biur, zbierając swobodnie różne wiadomości i informacje.

Stan bezrobocia na terenie Zagłębia Dąbrowskiego.

23.700 osób bez pracy.

Ogólny stan bezrobocia w ub. tygodniu na terenie całego Zagłębia Dąbrowskiego wynosił 23 700 osób, z czego zarejestrowanych w urzędzie pośrednictwa pracy jest 21.236 osób.

W liczbie tej kobiet bezrobotnych jest 4.228, pracowników umysłowych 873 osoby.

W porównaniu z ub. tygodniem liczba bezrobotnych zmniejszyła się o 319 osób, dzięki zatrudnieniu robotników przy robotach publicznych.

Częściowo zatrudnionych na półtora dnia jest 1005 osób, na 2 dni — 37 osób, na 3 dni — 6.066 osób i na 5 dni — 2.944 osoby.

Razem częściowo zatrudnionych jest 21.815 osób. Zasiłki wypłacono (od 9 do 15 bm.) 14.219 osobom.

Przy robotach publicznych zatrudniono 1189 osób, z czego w pow. będzińskim 260, olkuskim 11 i zawierckim 918 osób.

Sprawa mieszkań w domu pracow. umysłowych w Sosnowcu.

Z zarządu polskiego związku zawodowego pracowników przemysłowych i handlowych w Sosnowcu dowiadujemy się, że sprawa przydziału mieszkań, w domach budowanych w Sosnowcu przy ul. Prez. Mościckiego przez zakład ubezpieczeń pracowników umysłowych w Królewskiej Hucie, jest już obecnie aktualna i zarząd zakładu przystąpi w najbliższym czasie do rozpatrywania podań.

Chcąc ułatwić zadanie zainteresowanym, a także i komisji adm. budowl. zakładu ubezpieczeń pracowników umysłowych zarząd P. Z. Z. P. P. i H. chętnie podejmie się informowania o szczegółach, tak odnośnie samych mieszkań i warunków, jako też treści podań i wymogów zarządu zakładu ubezpieczeń pracowników umysłowych.

Występ bankruta

w „Kurjerku Zachodzącym“.

We wczorajszym numerze zjednoczonej opozycji z pod różnych znaków i gwiazd, „Kurjerku Zachodzącym“, ukazał się artykuł... samego p. W. Mieszalskiego, niby w obronie własnej, a będący właściwie bezczelnym atakiem na komunalną kasę oszczędności w Będzinie.

Już to trzeba przyznać, iż p. Mieszalskiemu „rozmachu“ i tupetu nie brakuje. W artykule swoim p. Mieszalski nie kaja się, nie bije w piersi, ale oskarża i udziela rad.

P. Mieszalskiego „dotknęło boleśnie“ oświadczenie p. starosty, wygłoszone na posiedzeniu sejmiku, a zamieszczone w „Expresie Zagłębia“ o ukryciu sreber, obrazów i innych rzeczy, które odszukiwać musiała policja.

P. Mieszalski twierdzi, że srebra stołowe dał dawno pod zastaw, a obrazy rozsprzedał. Nawet portret marszałka Piłsudskiego chciał ulokować w gabinecie p. starosty. Klubowi urzędników sejmiku proponował meble i lustra, ale propozycje te nie znalazły uznania i sejmik nabył meble z licytacji po grubo niższej cenie.

Świadczy to tylko o zapobiegliwości kupieckiej p. Mieszalskiego, który chciał przed ostatecznym krachem wyłapać jaknajwięcej gotówki. Obecnie się żali, że sejmik nie był taki naiwny i nie dał się nabrać, mając już smutne doświadczenie z tranzakcyj z p. Mieszalskim

Na zakończenie p. M. daje krótki wykład o kilku kontach w bankach, tych kontach, które utrudniły znacznie dokładne zilustrowanie długów p. M. w kasie komunalnej.

P. Mieszalski twierdzi z entuzjasmem, że w 1925 i początkach 1926 roku zadłużenie jego w jednym z banków sosnowieckich wynosiło około 10.000 dolarów, przyczem w banku tym miał kilka kont.

Istotnie, bank miał duże zaufanie do p. M., ale i dobrze musiał się zabezpieczyć, skoro p. Mieszalski dług spłacił, nawet z odsetkami.

Jedno w tej całej sprawie pozostaje niezrozumiałe i zagadkowe: dlaczego p. M. z instytucji tak życzliwie usposobionej do niego, przeniósł się z operacjami finansowemi do komunalnej kasy oszczędności?

Gdyby p. Mieszalski chciał szczerze, z rączką na sercu odpowiedzieć na to pytanie, sprawa stałaby się jasna i prosta...

KRONIKA.

KALENDARZYK.

Marzec 29 Niedziela

Dziś: Palmowa

Jutro: Anieli

Wschód słońca: 5.19

Zachód słońca: 6.01

RADJO

WARSZAWA.

Niedziela, 29 marca.

10.45. Nabożeństwo z kośc. pod wezw Najśw. M. P. w Wielkich Piekarach na Śląsku. 11.58. Sygnał czasu z Warsz. Obs. Astr., hejnał z Wieży Katedr. w Wilnie, kom. meteor., program na dz. bież. 12.15. Poranek symf. z Filh. Warsz. 13.10. Pogadanka dla gospodyń wiejskich. 13.30. Płyty gramof. 13.35. „Uprawa, nawożenie i płodozmian“. 13.55 Omówienie Pasji J. S. Bacha. 14.10. Tr. z Amsterdamu. 16.55. Program dla dzieci starszych. 17.25. „O sylwecie kobiecej w ciągu wieków“. 17.40. Rozmaitości. 18.05. Program na dz. nast. 18.10. Kom. „Z przed stu lat“. 18.15. O „Parsifalu“. 18.30. Tr. z teatru Wielkiego z Warsz. 20.15. Felj. p. t. „Dziś w Jeruzalem“. 20.30. Kwadrans literacki. 20.45 Repertuar Warsz. Teatrów Miejskich. 20.50. Pogadanka o „Parsifalu“ 21.00. Tr II i III aktu opery „Parsifal“. 23.20. Kom meteor., polic., sport.

WARSZAWA.

Poniedziałek, 30 marca.

11.40 Przegląd prasy kraj. P. A. T. 11.58 Sygnał czasu z warsz. obs. astr., hejnał krak., program na dz. bież. 12.10 Muzyka z płyt gramof. 13.10 Kom. meteorol. Po kom. d. c. koncertu. 14.20 Kom. gospodarczy. 14.40 Odczyt dla maturzystów p. t. „Reformy polityczne i społeczne w Anglji“. 15.00 Odczyt dla maturzystów pt. „Stosunek Śląska do Polski w rozwoju dziejowym“. 15.35 Przegląd komunikacyjny. 15.50 Lekcja jęz. francuskiego. 16.10 Kom. dla żeglugi i rybaków. 16.15 Program dla dzieci starszych i młodszych z Wilna. 16.45 Muzyka z płyt gramof. 17.15 Odczyt ze Lwowa. 17.45 Koncert popołudn. 18.45 Rozmaitości. 19.10 Skrzynka pocztowa. Giełda rolnicza. 19.25 Uwagi i wskazówki dla detektorowiczów. 19.30 Płyty gramofonowe. 19.35 Program na dzień nast. 19.40 Pras. dziennik radjowy. 19.55 Muzyka z płyt gramof. 20.00 Odczyt aktualny z Poznania. 20.20 Feljeton pt. „Z moich zadumań nad fortepianem Chopina“. 20.30 Koncert wieczorny 22.00 Feljeton pt. „Odczucia i przeczucia ludzkie“. 22.15 Płyty gramofonowe. 22.50 Kom.: meteorol., polic., sport.

KATOWICE.

Niedziela, 29 marca.

10.15 Nabożeństwo z Wielkich Piekar 11.58 Sygnał czasu z Warsz., hejnał z wieży katedr. w Wilnie, komun. meteor. z Warsz., program na dzień bież. 12.15. Poranek z filh. warsz. 13.10 Odczyt pt. „Chrystus na krzyżu“. 13.35 Odczyt rolniczy z Warsz. 13.55 Omówienie Pasji J. S. Bacha z Warszawy. 14.10 Koncert z Amsterdamu. 16.55 Program dla dzieci starszych z Warsz. 17.25 Odczyt ze Lwowa. 17.40 Skrzynka pocztowa. 18.05 Program na dz. nast. 18.10 Kom. „Z przed stu lat“ z Warsz. 18.15 Pogad. muz. z Warsz. 18.30 Tr. I cz. „Parsifala“ z teatru Wielkiego w Warsz. 20.15 Feljeton z Warsz. 20.30 Kwadrans liter. z Warsz. 20.50 Pogadanka muz. z Warsz. 21.00 Tr. II cz. „Parsifala“. 23.20 Komunikaty z Warszawy.

TEATR MIEJSKI W SOSNOWCU.

Niedziela popołudniu o godz. 4-ej „Miłość bez grosza“, głośna komedja St. Kiedrzyńskiego. grana na wszystkich scenach polskich, w wykonaniu artystów naszego zespołu cieszy się ogromnem powodzeniem. Publiczność na wszystkich przedstawieniach tej sztuki zapełniała widownię i bawiła się wyśmienicie, darząc artystów rzęsistemi oklaskami. Sztukę reżyserował p. Kowalski.

Ceny miejsc popularne od 2.50 do 80 gr.

W niedzielę wieczorem o godz. 8.15 — „Oj mężczyźni, mężczyźni!“, premjera krotochwili w 4 aktach K. Zalewskiego.

Sztuka ta jest klasyczną polską farsą autora, któremu literatura nadała miano ojca polskiej farsy. Pisze o niej Piotr Chmielewski:

„Zabawne przygody, wywołane trzema listami jednej z cór wesołowych, wypełniają 4 akty sytuacjami grubo komicznemi, których dwuznaczniki, nieporozumienia i swywola luzują się wzajemnie“.

Krotochwilę „Oj mężczyźni, mężczyźni!“ cechuje lekkość właściwa tylko pisarzom francuskim, to też weszła ona do żelaznego repertuaru wszystkich teatrów polskich.

Obsadę tego pełnego werwy utworu stanowi cały nasz zespół pod batutą reżyserską p. H. Kowalskiego. Będzie to zatem ostatnie widowisko przed świętami.

Ogólna.

(o) **W sprawie kar za nieuczęszczanie do szkół zawodowych.** Główny inspektor pracy rozesłał do wszystkich okręgowych inspektorów pracy okólnik, polecając w nim przeprowadzić szczegółowe badania w sprawie potrącania z zarobków młodocianych kar za nieuczęszczanie do szkół dokształcających.

Polecenie to wydane zostało naskutek licznych skarg i stwierdzonych wypadków niepr awnego potrącania przez pracodawców nakładanych na nich kar za niewysyłanie do szkół dokształcających pracowników nieletnich — z poborów tych pracowników.

(o) **Drugie targi katolickie.** Jak donosiliśmy, w czasie od 28 maja do 8-go czerwca br. odbędzie się w Katowicach drugi wiosenny targ katowicki. Eksponaty, jak w r. ub. umieszczone będą w halach i na terenach wystawowych przy parku Kościuszki.

Pomimo, że od otwarcia targu dzieli nas jeszcze okres 2-miesięczny, więcej niż połowę stoisk i miejsc już zakontraktowało wiele firm krajowych, które rozumiejąc doniosłość imprezy, oraz własny interes zamierzają wystąpić z okazałymi eksponatami.

Zgłoszone dotychczas firmy obejmują branże: meblową, włókienniczą, budowlaną, techniczną, przemysłow lulowych, urządzeń biurowych, przyrządów sportowych, wytwórczości rowerów, radjosprzętu, elektrotechniki, galanterji itp.

Targi katowickie urządza śląskie towarzystwo wystaw i propagandy gospodarczej w Katowicach (Stawowa nr. 14), dokąd można się zgłaszać po bliższe informacje.

Z Kielc.

(k) **Osobiste.** Wicewojewoda dr. Kroebl, otrzymał 3 tygodniowy urlop wypoczynkowy i wyjechał do Zakopanego.

(k) **Z posiedzenia komisji nadzwyczajnej pow. miechowskiego.** Dn. 25 b. m., odbyło się w Krakowie posiedzenie komisji nadzwyczajnej pow. miechowskiego, celem opracowania warunków pracy i płacy robotników rolnych na rok gospodarczy 1931/32 na terenie powiatu miechowskiego. W konferencji wziął udział przedstawiciel ministerjum pracy i opieki społecznej p. inż. Kuliczkowski oraz przedstawiciel min. rolnictwa i sprawiedliwości.

W wyniku konferencji komisja orzekła przedłużyć warunki umowy z ubiegłego roku.

(k) **W sprawie płac w przemyśle budowlanym.** W związku z rozpoczynającym się sezonem budowlanym odbyła się w inspektoracie pracy w Kielcach nadzwyczaj burzliwa konferencja przedstawicieli związków gospodarczych z pracodawcami przemysłu budowlanego celem zawarcia nowej umowy.

Konferencji przewodniczył insp. Horoszewski.

Przedstawiciele robotników żądali 33 proc. podwyżki płac, w stosunku do dotychczas obowiązującej umowy zbiorowej z roku 1927, na co pracodawcy się nie zgodzili. Mimo 3 godz. gorących obrad i targów do rezultatu nie doszło.

Następna konferencja w tej samej sprawie odbędzie się po świętach dn. 15 kwietnia.

(k) **Niepoprawny właściciel piekarni** Herszel Młynarczyk, zam. przy ul. Starowarszawskiej 74, zatrudnia u siebie czeladników piekarskich po 18—20 godz. na dobę, wypłacając im należność za 8 godz. dzień pracy. Poszkodowani czeladnicy piekarscy odnieśli się w tej sprawie do inspektoratu pracy, który sprawę skierował do sądu.

P. Młynarczyk 3 razy zapłacił już znaczną sumę pieniężną za przekroczenie obowiązujących ustaw, nic to jednak nie pomogło i p. Młynarczyk obecnie po raz czwarty odpowiadać będzie przed sądem. Widocznie pomysłowemu właścicielowi piekarni kalkuluje się płacić po 100 zł. kary i dalej wyzyskiwać swych pracowników.

Akcja sekcji pomocy głodnym w Sosnowcu odbywa się na kredyt.

Odezwa ks. Fr. Raczyńskiego do społeczeństwa.

Kryzys bezrobocia i głód nie pozwolił t-wu dobroczynności w Sosnowcu czekać na ofiarność społeczeństwa. Od 12-go stycznia sekcja pomocy głodnym wydaje w kuchni przy ul. Zygmunta 7 obiady po 5 gr. Brak funduszów spowodował w lutym redukcję obiadów z 1350 do 1100 dziennie. Na 1 marca pomimo zwiększonej początkowo ofiarności zamknięto rachunki z deficytem 2.202 zł. 45 gr. Obecnie, prowadzimy akcję na kredyt. Święta Zmartwychwstania Pańskiego niecą radość w rodzinach, dzielą się święconem i starzy i młodzi. Nie wszyscy jednak w Zmartwychwstałej Polsce mogą uczestniczyć w radości w święconem. Wielu niema kawałka chleba, a dzieci wołają jeść.

Mamo to dziś Wielkanoc!... Lecz nie u wszystkich niestety. Czy w Święta Wielkanocy mamy patrzeć obojętnie na defiladę braci naszych z dzbankami po zupę i chleb dla dzieci? Nie pozwólmy na to, zaoszczędźmy w wydatkach świątecznych i dajmy na święcone dla ubogich - głodnych według możności.

Usłyszmy głos Chrystusa w duszy naszej: „coście tym uczynili mnieście uczynili", a zapłata nas nie minie, bo i kubek wody, podany pragnącemu, nie będzie bez nagrody.

Od wczesnej ofiary uzależnione święcone. Nie zwlekajmy, pośpieszmy otrzeć łzy świąteczne!

Mamo chleba!... Usłyszmy ten zew dzieci głodnych, a nie poskąpimy ofiar.

Sekcja pomocy głodnym w Sosnowcu, ul. 3-go maja 20 przyjmuje ofiary pieniężne i w naturze za pokwitowaniem sznurowem od godz. 9 rano do 5 po południu.

Ks. Fr. Raczyński.

Międzynarodowi oszuści schwytani

w gmachu pocztowym w Sosnowcu.

Wczoraj w godzinach rannych, przechadzający się w gmachu urzędu pocztowego w Sosnowcu

wywiadowca policji,

spostrzegł dwuch podejrzanych mężczyzn, kręcących się od okienka do okienka.

Dłuższa obserwacja utrwaliła wywiadowcę w przekonaniu, że są to jakieś

przelotne „ptaszki",

wietrzące „robotę".

Wywiadowca zbliżył się do nich, żądając udania się z nim do urzędu śledczego. Nieznani osobnicy wahali się przez chwilę, poczem bez słowa protestu udali się do komisarjatu.

Okazało się, że są to znani policji kryminalnej międzynarodowi oszuści:

Rudolf Gałek i Eustachy Seniech,

obaj bez stałego miejsca zamieszkania.

Panowie ci byli już niejednokrotnie karani przez sądy różnych państw.

Ponieważ żaden z nich nie popełnił przestępstwa na terenie powiatu, urząd śledczy nie mając podstaw do ich przytrzymania, a nie chcąc jednocześnie, aby pozostali w Zagłębiu, polecił im niezwłocznie

opuścić Sosnowiec.

W asyście policji kupili bilety i wyjechali.

Regularna bitwa policji ze złodziejami

Zuchwałe grabieże bandy złodziejskiej pod Ojcowem.

Posterunek p. p. w Sułoszowej, pow. olkuski zawiadomiono o kradzieży kur u Rozalji Srokowej, ze wsi Sąspów pod Ojcowem. Natychmiast dwóch posterunkowych wyruszyło na miejsce kradzieży, celem przeprowadzenia dochodzenia. Wyraźne ślady stóp na rozmiękłej ziemi wskazywały, że złodziei było 4-ch przyczem tej samej nocy dokonali oni kilku innych jeszcze kradzieży

kur, gęsi i królików.

Za śladami podążyli posterunkowi przeszło 8 km. aż na pola wsi Czubrowice, gdzie ślady ginęły obok stosu nawozu.

Przypadkowe naruszenie nogą nawozu zdradziło, że wewnątrz zakopane są worki ze skradzionym drobiem.

Dzielni posterunkowi postanowili ukryć się pomiędzy zagonami i leżąc w wilgoci oczekiwać na przybycie złodziei po

zrabowany łup.

Około godziny 3 w nocy, cztery ciemne sylwetki zbliżyły się do stosu nawozu.

Na okrzyk policji, wzywający do zatrzymania się, złodzieje szybko poczęli uciekać ostrzeliwując się

z rewolwerów.

W tym czasie zerwała się gwałtowna zadymka śnieżna, zasłaniając widok, z czego skorzystali złodzieje i zdołali zbiec.

Przekonawszy się, że pościg za nimi został przerwany złoczyńcy zebrali się ponownie i rozpoczęli formalne natarcie poparte silnym

ogniem rewolwerowym.

Rozpoczęła się formalna bitwa.

Jasne błyski strzałów pozwalały, broniącym się policjantom widzieć napastników w ciemnościach.

Na szczęście podczas strzelaniny żaden z posterunkowych nie został ranny, również i napastnicy wyszli prawdopodobnie cało pomimo, że dano z obydwu stron około 50 strzałów rewolwerowych.

Energiczne dochodzenie rozpoczął komisarz Hein.

(k) **W sprawie płac w kopalni kwarcytu pod Białogonem.** W inspektoracie pracy odbyła się konferencja, w sprawie płac w kopalni kwarcytu pod Białogonem. W wyniku konferencji ustalono płace akordowe dla robotników. Każdy robotnik od wydobytego wózka o pojemności 3/4 metra otrzyma 70 gr., jeżeli wydobędzie więcej niż 6 wózków otrzyma za każdy wózek nie po 70 gr., lecz 80 gr.

Z powodu sprzeciwu znacznej ilości robotników co do tych warunków płac umowa zawarta została na okres próbny. W przyszłym miesiącu zbierze się powtórna konferencja, celem ostatecznego załatwienia tej sprawy.

(k) **Z tow. opieki nad zwierzętami.** Zapoczątkowana przez zarząd akcja otwierania kółek młodzieży opieki nad zwierzętami, posuwa się naprzód. Ostatnio zorganizowane zostały kółka młodzieży opieki nad zwierzętami przy szkole im. St. Staszica i im. H. Sienkiewicza w Kielcach.

Ze szkół w powiecie wpłynęło do zarządu tow. opieki nad zwierzętami kilkanaście zawiadomień o organizacji kółek.

(k) **Zebrania izby rzemieślniczej w Kielcach.** Dzisiaj t. j.dn. 29 bm.. odbędzie się zebranie izby rzemieślniczej w Kielcach, z następującym porządkiem obrad: zagajenie, wybór dwóch asesorów i protokulanta, odczytanie protokułu z poprzedniego zebrania izby, komunikat prezydenta izby w sprawie budżetu izby na rok 1931, sprawozdanie rachunkowe oraz sprawozdanie z czynności izby za rok 1930, sprawozdanie o stanie gospodarczym rzemiosła, statut związku izb rzemieślniczych Rzeczyposp. Polskiej i sprawa przystąpienia do związku, kupno udziałów drukarni rzemieślniczej w Grudziądzu, sprawa podkomisji w sejmie dla zagadnień rzemieślniczych, zmiana siedzib komisyj egzaminacyjnych czeladniczych i mistrzowskich normalnych, wnioski zgłoszone na ręce przewodniczącego po myśli par. 7 regulaminu obrad przed otwarciem porządku dziennego, zamknięcie obrad.

(k) **Ze stowarzyszenia rezerwistów i b. wojskowych.** Zarząd stowarzyszenia rezerwistów i b. wojskowych zawiadamia swych członków, że na skutek starań zarządu, członek stowarzyszenia kpt rezerwy dr. med. Stanisław Zylberszak, zam w Kielcach przy ul. Wesołej 27, zaofiarował się udzielać członkom stowarzyszenia bezpłatnych porad lekarskich. każdej niedzieli od godziny 17-ej do 18-ej. Karty zleceniowe do lekarza wydaje sekretarjat stowarzyszenia mieszczący się w Kielcach przy ul. Zamkowe nr. 6 od godz. 18—19 w dnie powszednie i od 10-ej do 12-ej w niedziele i święta.

Jednocześnie zaś zawiadamiamy, że w dnie czwartkowe, w lokalu i godzinach wyżej wymienionych, urzęduje referent dla spraw bezrobocia, który rejestruje bezrobotnych członków stowarzyszenia, udziela porad, zleceń itp.

Członkowie bezrobotni winni zwracać się niezwłocznie.

(k) **Ulotnił się...** Henryk Perlen, dzierżawca tartaku rządowego w Kielcach, z powodu trudności finansowych zostawił tartak i ulotnił się... Z powodu nagłego i niewyjaśnionego dokładnie wyjazdu H. Perlena, najwięcej poszkodowani są robotnicy, którzy nie otrzymali 2 tygodniowego odszkodowania i należnych im urlopów.

Na skutek interwencji robotników, w inspektoracie pracy w Kielcach miała onegdaj odbyć się konferencja, na którą jednak H. Perlen nie przybył.

Z Sosnowca.

(s) **Delegat banku gospodarstwa krajowego w magistracie sosnowieckim.** Wczoraj przybył do Sosnowca delegat banku gospodarstwa p. Osuchowski, który odbył konferencję z p. komisarzem Kuźniakiem w sprawie regulacji przez miasto rat pożyczki ulenowskiej w br.

(s) **Choroby zakaźne w mieście.** Za czas od 22 do 28 marca zanotowano w mieście następujące wypadki chorób zakaźnych: płonica 1 wypadek błonica 2 odra 1, krztusiec 7, grużlica płuc 17. Odkażono 5 mieszkań, odwszono 15 osób w zakł. dezynfekcyjnym.

(s) **Zarząd tow. hodowli kanarków** Sosnowca i okolic ogłasza, że wyprzedaż kanarków jeszcze trwa do 2 kwietnia: Sosnowiec, Rysia 1, m. 2.

(s) **Z targowicy sosnowieckiej.** W ub. tygodniu tj. od dn. 23 do 28 rb., spędzono na targowicę w Sosnowcu 2.243 szt. trzody chlewnej.

Płacono za kg. żywej wagi od zł. 1.15 do zł. 1.62. Tendencja ożywiona.

Z PRZESZŁOŚCI ZAGŁĘBIA DĄBROWSKIEGO I OKOLICY.

Ukazał się zeszyt siódmy monografji Zagłębia Dąbrowskiego.

Zeszyt ten zawiera niezwykle ciekawe dane, dotyczące przeszłości Będzina, m. in. znajdujemy opis urzędu pocztowego z 1741 roku.

Zeszyt jest ilustrowany reprodukcjami pieczęci królewskich i planami miasta: obecnego i z 1823 roku.

Strona graficzna zeszytu, drukowanego w zakładach drukarskich M. Koziński i B. Ojdanowski w Sosnowcu, bez zarzutu.

Cena zeszytu 50 groszy.

Z Będzina.

(b) **Starostwo B.oxowie na bezrobotnych.** Zamiast życzeń świątecznych, starostostwo J. Boxowie składają 50 zł. do dyspozycji pow. komitetu biednym bezrobotnym.

(b) **Posiedzenie rady komisarycznej.** Dnia 31 t. j. we wtorek. o godz. 8 i pół wiecz. odbędzie się czwarte z kolei posiedzenie rady komisarycznej w Będzinie według następującego porządku obrad: przyjęcie protokułu z ostatniego posiedzenia. sprawa podatku inwestycyjnego i sprawy finansowe.

(b) **Zwyczajne walne zebranie członków koła P. M. S. w Będzinie** Dziś o godzinie 15 w pierwszym terminie. a w razie braku kompletu o godzinie 16 w drugim terminie, w sali magistratu odbędzie się walne zebranie PMS. z następującym porządkiem dziennym:

Zagajenie i wybór przewodniczącego. odczytanie i zatwierdzenie protokułu ostatniego walnego zebrania, a) sprawozdanie z działalności koła za r. 1930. b) sprawozdanie kasowe za rok 1930 i komisji rewizyjnej, zatwierdzenie budżetu na rok 1931. sprawa kursów dokształcających. wybór 5 członków zarządu i zastępców i 3 członkow komisji rewizyjnej, wybór delegatów na ogólne zebranie okręgu.

Ziemia pod uprawę ziemniaków i jarzyn

dla najbiedniejszych rodzin w Zawierciu.

Z inicjatywy obyw. kom. niesienia pomocy bezrobotnym, wydzierżawiono obok Zawiercia 18 morgów ziemi pod uprawę ziemniaków i jarzyn, dla najbiedniejszych rodzin robotniczych, obarczonych liczną rodziną.

Wydzierżawiona ziemia zostanie podzielona na 150 równych działek, wynoszących po 600 metrów kwadratowych.

Jedna taka działka wymaga zaledwie 3 godzinnej pracy nad jej uprawą, czyli na tydzień 18 godzin, a dobrze uprawiona i nawożona da zysku rocznie w kwocie 600 zł.

Pracując 3 godziny dziennie na takiej działce, zyskuje się pozatem zdrowie, dobry wygląd i pogodę ducha.

Inicjatywa komitetu zasługuje na uznanie i mamy nadzieję, że pobudzi ona do pracy społecznej i tych ludzi, którzy dotychczas biernie przypatrują się wysiłkom innych.

Uczniowie spłatali nieprzyjemnego figla złodziejowi w Będzinie.

Zawodowy złodziej, niedawno zwolniony z więzienia, T. M[illegible]ńczyk, wybrał się onegdaj na kradzież drobiu.

Pierwszym etapem jego wyprawy była komórka z drobiem, należąca do J. Nawrota, Kołłątaja 37 w Będzinie.

Gdy złodziej dostał się już do wnętrza komórki i począł najspokojniej pakować kury, koguty i kaczki do worka, wówczas znalazł się ktoś, kto drzwi komórki niespostrzeżenie zamknął, pozostawiając w niej niefortunnego i mocno zakłopotanego amatora cudzej własności.

Okazało się, że spryciarzami, którzy zamknęli złodzieja w komórce byli uczniowie, zamieszkali w tym domu.

Zawiadomiony policjant przybył na miejsce kradzieży i zajął się złodziejaszkiem, odprowadzając go do komisarjatu, skąd następnie powędrował do więzienia.

(b) **Poranek zw. strzeleckiego.** Dziś o godz. 10.30 rano, w lokalu związku strzeleckiego w Będzinie (ul. Modrzejowska 44) odbędzie się poranek dla młodzieży. Program poranku zapowiada: przemówienie, deklamacje, śpiew i popisy orkiestry symfonicznej.

(b) **Amator margaryny.** W. Lezoniowi, ul. Koszelew 11, przedstawicielowi firmy „Domazo" z Warszawy, skradziono z piwnicy 26 kg. margaryny, wartości 100 zł.

(b) **Tajemnicza kradzież dolarów.** P. Lipszyc, podający się za kupca z Warszawy, przyjechał onegdaj do Będzina, celem sprzedaży portmonetek skórzanych i t. p. Lipszyc znużony podróżą, dla otrzeźwienia, udał się do miejscowej mykwy, gdzie najspokojniej używał kąpieli. Po opuszczeniu progów łaźni, Lipszyc spostrzegł, że z kieszeni palta skradziono mu 82 dolary. Policja prowadzi śledztwo, czy kradzież nie jest symulacją.

Z Dąbrowy.

(d) **Odczyt koła polonistów.** Dziś o godz. 17 w Dąbrowie, w sali „Ogniska" prof. H. Augustyński wygłosi odczyt p. t. „Demokratyzm Sienkiewicza", ze słowem wstępnem dr. T. Pasierbińskiego. Odczytem tym, który będzie powtórzony w Będzinie (dn. 31 bm. o godz. 18 w gimnazjum zrzeszenia kupców), koło polonistów rozpoczyna pracę kulturalno - oświatową. Wstęp: 50 gr. dla starszych, 30 gr. dla młodzieży

(d) **Pogadanki w lektorjum miejskiej czytelni.** W lektorjum miejskiej czytelni publicznej odbędą się następujące pogadanki: dnia 30 bm., p. Zygmunt Nowara „O ulgach w służbie wojskowej"; dnia 31 bm., prof. Kazimierz Nawrocki „O Janie Kasprowiczu (1860 — 1926)" część I; dnia 1-go kwietnia prof. Stefan Piotrowski Żegluga na „Grzywie Płomienia" i dnia 2 kwietnia p. Piotr Swatowski „O szkole" — z pokazami. Początek pogadanek o godz 7.30 wieczorem. Wejscie bezpłatne.

(d) **Roczne zebranie klubu młodzieży im. marsz. Piłsudskiego w Dańdówce** W tych dniach w Dańdówce odbyło się roczne zebranie członków klubu młodzieży im. marszałka Piłsudskiego. Przewodniczył p. **M. Dębski**, sekretarzowała p. **Smoleniówna.**

Po odczytaniu sprawozdania z działalności zarządu dokonano wyboru nowych władz klubu, w skład którego weszli pp.: **F. Gołda** (prezes). **Fr. Roznowski** (wiceprezes), **B. Tomasik** (sekretarz), **A. Smoleniówna** (zast. sekretarza), **St. Czechowski** (skarbnik). **J. Ciepałówna** (zast. skarbnika), **M. Dębski** (gospodarz).

Do komisji rewizyjnej weszli pp.: **J. Zielonka** (przewod.). **St. Mieszczanin, St. Jeziorowska i J. Ciepałówna.**

CHARLES READE

i DION BOUCICAUT.

SKAZANIEC.

ROMANS.

(Z angielskiego).

119

Pochyliła głowę na piersi ojca, gorzko płacząc.

Okropne myśli zawładnęły jej duszą! Więc miłość święta, czysta, uwielbienie, wszystko to sponiewierane dla jakiegoś tam skazańca?! Ubodło to straszliwie jej duszę. Upadała niemal pod ciężarem tego bolesnego ciosu.

Generał Rolleston pojmował to położenie tylko bardzo niedostatecznie. Widział cierpienie córki, kryjącej oblicze swe zapłakane na jego piersi i patrzał nieco zdumiony na śmiertelnie bladą, inteligentną twarz Hazla, który zdawało się, radby był skryć się pod ziemię.

— Uspokój się, uspokój — rzekł do Heleny — nie płacz, bo nie winnaś temu i nie sądź zbyt surowo tego człowieka, który, jak sama mówisz, uratował ci życie.

— Bodajby mię był raczej zabił niż ratował to życie — odparła Helena, szlochając.

— Widzisz pan, panie Seaton, oto są skutki złudzenia — smutne bardzo to zacierają nawet poczucie wdzięczności — odezwał się generał.

Po chwili jednak dodał łagodniej:

— Ale rozczarowanie nie wpłynie o tyle na moje uczucia, abym miał zapomnieć, ze zły człowiek w pańskiem położeniu potrafiłby zeń skorzystać i jak mógłby nadużyć zaufania

— Nic gorszego nie mógłby pewnie zrobić nad to, co uczynił ten człowiek — zawołała Helena.

— Co mówisz, dziewczyno?! — krzyknął generał.

— Cóż gorszego mógł uczynić — ciągnęła Helena — jak zdobyć podstępem szacunek mój, uwielbienie dla siebie i najświętsze uczucia serca mego? Po tem, co się stało, gdzież mam zwrócić się i szukać przewodnika nauczyciela, przyjaciela wiernego? Wszakże on wydawał się prawdą wcieloną, a jest wcielonem kłamstwem. Cały świat zbudowany na kłamstwie! o! gdybym go mogła porzucić w tej chwili.

— To jakaś romantyczna, ale niedorzeczna paplanina — wyrzekł z widoczną niechęcią generał — Jesteś nierozsądną, krótkowidzącą i w nierozsądku swoim nie widzisz, nie pojmujesz, ile dowodów rzadkiej szlachetności złożył ten młody człowiek Powiem ci nawet, że mimo jego jedynego błędu w życiu, gotów jestem zaraz uścisnąć dłoń jego, a potem dopiero prawić mu morały.

— Nie ojcze, tego nie zrobisz, nie wolno ci uczynić tego! — zawołała Helena, porwawszy generała gwałtownie za rękę — Co? Jemu, temu potworowi chcesz podasz rękę?

Poczem, zwróciwszy się do Hazla, mówiła:

— Jakiem prawem ważyłeś się pan udawać dobroć, zacność, uchodzić za wzór światłego i zacnego człowieka, gdy istotnie byłeś tylko...

— Proszę się powstrzymać z wyrzeczeniem tego słowa — przerwał Hazel stanowczo.

— Jeżeli mi się podoba, to nazwę pana, jak zasłużyłeś na to — odparła Helena opryskliwie, ale mimo to nie wyszło z ust jej słowo hańbiące. — Czym pana obraziła kiedy? com zawiniła, żeś mię zrobił ofiarą szatańskiego swego podstępu? O! panie! tyle zasobów ducha strwoniłeś, ażeby odnieść zwycięstwo nad zaślepioną, niewinną dziewczyną! Jakież pobudki skłoniły pana do tego? jaki cel chciałeś pan osiągnąć? On mówić nawet nie chce, nie okazuje nawet skruchy i żalu! Uparty i niemy! Pan musi udać się z nami do Anglji, ażeby otrzymać zasłużoną karę. Ojcze twoim obowiązkiem jest ukarać go za to.

— Heleno! — przemówił generał łagodnie — cały ród niewieści lubuje się w tem, gdy może uderzyć człowieka, który został już pokonany i leży zwyciężony. I wówczas to języki wasze wypuszczają ostre żądła, którebyście rade następnie cofnąć. Heleno, jesteś mojem dzieckiem i angielką, gdy więc przypominasz mi o moim obowiązku, to oczywiście, muszę myśleć o zabraniu tego człowieka i oddaniu go w ręce sprawiedliwości; sądzę jednak, że lepiejbyś zrobiła wysłuchawszy wprzód jego historji.

— Panie! — przerwał **Robert Penford** spokojnie — gotów jestem udać się niezwłocznie do więzienia, jeżeli ona sobie tego życzy.

— Co, pan ważysz się jeszcze przerywać, gdy ojciec mój mówił — zawołała Helena wyniośle.

d. c. n.

KINO „PAW" w Strzem eszycach

Po cenach zniżonych!

Od piątku 27 do niedzieli 29 marca b r.

Najbardziej współczesny film z życia dziewcząt, które przed ślubem pozwalają sobie na n edozwolone roz osze p.t.:

Kobiety nie do małżeństwa

Wzruszający dramat młodych w 10 aktach.

W rolach główny h fascynu ący zespół: Joan Crawf rd, Nils Asther, Anita Pa e, John Mac Brown i Dor th ebastien

NADPROGRAM ARCYWESOŁA KOMED A

Początek w dni pows ednie o godz. 6 tej, w niedzielę o godz. 3-ej. Ceny miejsc: 50 gr., 75 gr. i 1 złoty.

Pierwszy w Zagłębiu Teatr Świetlny i Dźwiękowy „Nowości" BĘDZIN. Telefon 2-82.

Od piątku 27 marca i dni następnych

Najpotężniejszy film dźwiękowy świata. — Wszystkie książki napisane o wojnie bledną wobec tego filmu!

Bitwa nad Sommą

Na scenie Wielka rewia humoru p. t.

„Ostatni przebój mody"

z udziałem pierwszorzędnych sił art Warszawy pod kier. art.-lit. W. KOSSAKOWSKIEGO

Kino-Teatr „Miraż" Dąbrowa Górnicza 3-go Maja 14. telefon 3-01,

Od czwartku 26-go marca r. b. i dni następne

Wielki rekordowy podwójny program bohaterski Ronald Colman w potężnym erotyczno sensacyjnym dramacie pt:

„Noc wrażeń"

Najweselszy komik świata MONTY BANKS w szampańskiej 10 aktowej komedji p. t:

„Małżonek wbrew woli"

KINO „Czary" w Czeladzi.

Piątek 27-go, sobota 28-go i niedziela 29 marca 1931 r.

Najwspanialszy super-film światowej sławy!

„Naszyjnik Królowej"

Realizacja słynnego arcydzieła Aleksandra Dumasa (ojca) W rolach głównych: Diana Karenne jako Królowa Marja Antonina i Georges Lannes jako Książę kardynał de Rohan

W poniedziałek 30 marca rb. Kino n e będzie czynne

Wkrótce: Wkrótce:

Brygida Helm w filmie „Przedziwne kłamstwo Niny Pietrowny"

Elektryczna Wytwórnia Wędlin

JÓZEF KOSS

SOSNOWIEC, ULICA WARSZAWSKA 14 TEL. 2-27.

POLECA: DUŻY WYBÓR SZYNEK I WĘDLIN.

GRAND PRIX

Wobec dużego bezrobocia w Sosnowcu i okolicy z okazji nadchodzących Świąt Wielkanocnych postanowiłem przyjść z pomocą najbardziej potrzebującym i dlatego przeznaczyłem 2 proc. od obrotu w moim sklepie w dniach od 25 bm. do 2 kwietnia r. b. do dyspozycji Komitetu niesienia pomocy bezrobotnym w Sosnowcu.

Niezależnie od tego proszę Komitet o przysłanie do mnie 12 dzieci z rodzin najbiedniejszych bezrobotnych w Wielką Sobotę o godz. 12 w południe, gdzie otrzymają całkowite święcone.

Pieniądze zadeklarowane (2 proc. od obrotu) przekażę do Kasy Komitetu w towarze. JÓZEF KOSS.

Sosnowiec, dn. 25 marca 1931 r.

Jednocześnie podaję do wiadomości, że w sklepie moim sprzedane zostanie w piątek, dn. 3 kwietnia między godz. 6 — 9 rano 1000 kg. kiełbasy świątecznej à 2 zł. 20 gr. kg.

O ile ktoś nie zostanie załatwiony rano, może nabyć kiełbasę po tej samej cenie między godziną 7 — 9 wiecz.

Największe plony ziemniaków

osiąga się przez użycie najtańszego nawozu sztucznego jakim jest:

ŚRUT RYCYNOWY

zawierający: azot, potas i kwas fosforowy.

Gwarantowana zawartość tych składników i wybitna przyswajalność.

— **Najpewniejsza ochrona przed rakiem ziemniaczanym.** —

Referencje agronomicznych zakładów naukowych. — Doświadczenie fermy Uniwersytetu Jagiellońskiego. — Na dogodnych warunkach kredytowych dostarcza:

J. D. POTOKA SYNOWIE Sp. Akc.

BĘDZIN Telefon Nr. 90 MAŁOBĄDZ.

POLACY I POLKI!!!

Przy ogólnej zniżce cen — Pieniądze zarobi każdy,

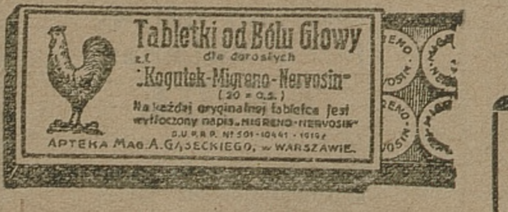
Kto teraz kupi u nas dla własnej potrzeby lub na dalszą sprzedaż, kiedy cena bawełny spadła do połowy.—Biorąc pod uwagę zniżkę cen bawełny i ogólny kryzys gospodarczy firma „Polska Pomoc" wysyła każdemu prawie darmo towary pierwszej jakości (kolory gwarantowane w praniu), których w Waszych miejscowościach nie dostaniecie za cenę nawet podwójną, **cały damski komplet tylko za 18 zł. 50 gr.**, a mianowicie: 4 mtr. najnowszego materjału t. zw. „Kreppa" na ładną, praktyczną, codzienną, damską suknię, 3.50 mtr. jedwabiu surowego w najpiękniejsze desenie na elegancką, świąteczną suknię, 1 koszula damska, strojna z dobrego, białego płótna, 1 p. majtek damskich, strojnych, 1 śliczna, turecka chustka na głowę, 1 p. pończoch jedwabnych w dobrym gatunku, 3 chusteczki z haftem kolorowym i 2 kawałki mydła pachnącego, toaletowego. — To wszystko razem tylko za 18 zł. 50 gr. **II męski komplet tylko za 29 zł.**, a mianowicie: 3 mtr. bostonu wełnianego na całe, eleganckie, męskie ubranie w kolorach: (granat, czarny i bronzowy), 3 mtr. zefir - sportu na elegancką, świąteczną koszulę, 1 koszula nocna, biała z gorsem podwójnym z najlepszego, białego płótna, 1 p. kalesonów z białej, dobrej dymki (rozmiary największe), 1 p. skarpetek jedwabnych, 3 chusteczki do nosa, 1 krawat elegancki, jedwabny, 1 p. męskich, gumowych podwiązek, lusterko i 2 kawałki mydła pachnącego, toaletowego. — Cały ten komplet za 29 zł. **Każdy Polak kupić powinien tylko za 34 zł.**: 1 szt. płótna białego, zawierająca 17 mtr. w gatunku dobrym, 1 obrus biały, w desenie żakardowe, 1 prześcieradło 2 metrowe, w gat. najlepsz., 4 mtr. płótna ręcznikowego na 3 długie, dobre ręczniki, 1 ręcznik kąpielowy w piękne, żakardowe desenie, 4 rolki nici, 4 tuziny guzików do bielizny. — To wszystko razem wysyłamy tylko za 34 zł. — Ci, którzy nadeślą 3 zł. nie płacą kosztów opakowania i opłaty pocztowej. — Wymienione komplety wysyłamy za zaliczką pocztową po otrzymaniu listownego zamówienia. — Płaci się przy odbiorze towaru. — Bez ryzyka, o ile towar nie spodoba się, przyjmiemy go z powrotem, a pieniądze natychmiast zwrócimy. — **Uwaga!** Chcecie zaoszczędzić ciężko zapracowane pieniądze, omijajcie pośredników, przekupniów i firmy nierzetelne, a napiszcie zaraz do naszego składu fabrycznego:

„POLSKA POMOC" ŁÓDŹ, PL. DĄBROWSKIEGO 3.

Ostrzeżenie.

Chcąc nabyć proszki od bólu głowy z „KOGUTKIEM" „Migreno - Nervosin" należy żądać takowych w oryginalnych opakowaniach Gąseckiego, znanych od lat trzydziestu. Przy zakupnie proszków z „Kogutkiem" „Migreno - Nervosin" zwracajcie uwagę na opakowanie i odrzucajcie uporczywie polecane proszki łudząco do naszych podobne. Oryginalne opakowania po 5 proszków — pudełko 75 groszy.

Osoby, dla których przyjmowanie proszku stanowi pewną trudność, mogą używać proszek „KOGUTEK" „MIGRENO - NERVOSIN", w formie tabletki. Opakowania po 20 tabletek w pudełku. Cena zł. 1.50 gr. Żądajcie tabletek „Kogutek - Migreno - Nervosin" w oryginalnem opakowaniu Gąseckiego.

MYDŁO KANTOROWICZ

Jest Pan (i) chory (a)?

Czy medycyna nie skutkowała?

Proszę więc zwrócić się do mnie i napewno będziesz wyleczony (a) moją 25-letnią metodą leczenia. Liczne podziękowania z całej Polski i z zagranicy są u mnie do przeglądania. Leczę wszystkie choroby, oprócz wenerycznych, z najlepszem skutkiem.

Godziny przyjęć:
Od 8 — 1-ej i od 2 — 6-ej.
W niedziele i święta od 8 — 1.

TOMASZ SANTURA
Dyplom. Magnetopath i Naturalista
Mysłowice, ul. Piaskowa 48.

WŁOSOW wypadanie, łupież, — łysienie usuwa —

„Esencja CHINOWO - CHMIELOWA" i „Mydło CHINOWO - CHMIELOWE" z Kogutkiem.

Sprzedają apteki, składy apteczne

ZDROWIE TO SKARB

Primeros PREZERWATYWY

antyseptycznie spreparowane to gwarancja zdrowia

Wystrzegajcie się naśladownictw !!

WAPNO

palone w bryłach I-ma gatunku polecają do natychmiastowej dostawy po cenach konkurencyjnych.

CZELADZKIE WAPIENNIKI **„BRYNICA"**

Sosnowiec, 3-go Maja 5. — Telef. 195

DROBNE OGŁOSZENIA

Nauka i wychowanie

Na kurs
Nauki pisania i liczenia na maszynach
różnych systemów, oraz **stenografji**
rozpoczynający się w dniu 1-go kwietnia 1931 r. przyjmuje zapisy Biuro
„Windykator"
Sosnowiec, ul. 1-go Maja 4.

CHCESZ otrzymać posadę? Musisz ukończyć kursy fachowe, korespondencyjne im. profesora Sekułowicza, Warszawa. Żórawia 42. Kursy wyuczają listownie: buchalterji, rachunkowości kupieckiej, korespondencji handlowej, stenografji, nauki handlu, prawa, kaligrafji, pisania na maszynach, towaroznawstwa, angielskiego, francuskiego, niemieckiego pisowni, gramatyki polskiej, oraz ekonomji. Po ukończeniu egzamin. Żądajcie prospektów.

Koncesjonowane Kursy
pisania na maszynach czynne codziennie. Wpisy i informacje w Księgarni „Polonji. Sosnowiec, Hale „Rozwoju".

POSADY i PRACE.

ZARZĄDCA rolniczy dobry gospodarz, 39 lat, z średnią szkołą rolniczą, 16 letnią praktyką rolniczą i ogrodniczą, może się zająć również ogrodnictwem z dobremi poleceniami, poszukuje posady zaraz. Łaskawe zgłoszenia listowne do administracji „Expresu Zagłębia". Sosnowiec pod „Dobry ogrodnik".

POTRZEBNA ondulatorka - manicurzystka na stałe do zakładu fryzjerskiego. Sosnowiec, Nowopogońska 27.

POTRZEBNY czeladnik szewski. Sosnowiec - Sielec, Zagórska 5, Kasiek.

POTRZEBNA zdolna ekspedjentka ze znajomością tego zawodu. Bufet I-II klasy na stacji Sosnowiec.

LOKALE.

GARAŻE do wynajęcia. Sosnowiec, Telef. 11 - 10.

URZĘDNICZKA poszukuje w śródmieściu pokoju przy rodzinie z oddzielnem wejściem. Zgłoszenia telefon 8-03.

POKÓJ, kuchnia, przedpokój z oświetleniem wynajmę. Czynsz miesięczny. Czeladź. Szpitalna. Jaworek.

MIESZKANIE 3 pokoje z wszelkiemi wygodami, w nowym domu, do wynajęcia, ul. Prosta 12 (za tunelem Katowickim) u gospodarza.

DO WYNAJĘCIA pokój z kuchnią, Dańdówka, Daniłowskiego 2.

MIESZKANIE pojedyńcze do wynajęcia. Sosnowiec, Kręta 26.

DO wynajęcia pokój z kuchnią. Wiadomość: Będzin, Zagórska, dom Hyli.

POSZUKUJE 5-cio. lub 3 pokojowe mieszkanie z wygodami w Kielcach. Wiadomość w Administracji „Expresu Zagłębia" Kielce, Kilińskiego 19.

SKLEP rzeźniczy z warsztatem i mieszkaniem w dobrym punkcie do wynajęcia. Wiadomość: Szkolna 22. Klimontów.

Kupno i sprzedaż.

DO sprzedania 2 domy, jeden w Strzemieszycach przy ul. Szosowej 31 róg fabryki superfosfatu, zawierający 15 ubikacji, drugi w Dąbrowie przy ul. Okrzei 31, 13 ubikacji. Wiadomość: Strzemieszyce, Warszawska Kasa Chrześcijańska.

KUPIĘ folwark, gospodarstwo rolne położone w Zagłębiu lub okolicy. Gotówkę zapłacę przy akcie zł. 50.000. Zgłoszenia administracja „Expresu Zagłębia" dla „Eses".

MASZYNĘ Singera sprzedam za bezcen Czeladź, ulica Bytomska 52 m. 2.

PLAC 80 prętów okazyjnie sprzedam przy ul. Dziewiczej w Sosnowcu. Wiadomość Gałecki. Warszawska 14.

SPRZEDAM dom w Niwce 1 Maja 58. Wiadomość: Sosnowiec, Szopena 8. Szatan.

Smigusowki
Wody Kolońskie
Perfumy
poleca na nadchodzące święta
W. KRUPSKI
dawniej
Sklep Fabr. „SIŁA"
Hale Rozwoju
HURT! —:— DETAL!

ODMROZENIE Origin. maść (z kogutkiem) „MROCOL" leczy i goi ranki, powstałe od odmrożenia. Sprzedają apteki i składy apteczne.

Od dnia 29-go marca b. r. rozpocznie się
Zupełna Wyprzedaż
manufaktury i galanterji
w sklepie f-my W. MIESZALSKI
Sosnowiec, ul. Modrzejowska 30.
Ceny znacznie zniżone. **Ceny znacznie zniżone.**
SYNDYK MASY UPADŁOŚCI.

TANIO... **NADZWYCZAJNA OKAZJA.** TANIO...
Zwróć uwagę na 50 proc. zniżkę cen.

Święto się zbliża. Z powodu ogólnego kryzysu zniżyliśmy znacznie ceny naszych towarów, aby każdy mógł zaoszczędzić ciężko zapracowane pieniądze i nabyć towary o pierwszej jakości po cenach o połowę taniej aniżeli w waszych miejscowościach. **Tylko za 43 zł. 40 gr.**, a mianowicie: 3 mtr. „Dublej" kamgarn. weł. na eleganckie ubranie męskie świąteczne we wszystkich kolorach, 3 mtr. kreponu na elegancką suknię damską, 17 mtr. płótna białego w dobrym gatunku, 2 mtr. fartuchowe w dobrym gatunku, 4 mtr. ręcznikowe w dobrym gatunku. Za koszta porta płaci odbiorca 3.50 gr. **Tylko za 34 zł. 60 gr.** A mianowicie: 3 mtr. bostonu na eleganckie ubranie męskie świąteczne w kolorze granatowym i czarnym, 3 mtr. kreponu na elegancką suknię w różnych najpiękniejszych kolorach, 3 mtr. zefiru na koszulę męską w różnych ang. deseniach, 1 koszulę męską, 1 kalesony męskie w dobrym gatunku. 1 koszula damska dzien. haft. kolorowa w różnych najpiękniejszych kolorach, 1 para reform damsk. tryk. let. w dobrym gatunku, 6 chust. do nosa. Za koszta porta płaci odbiorca 3 zł.

Towary powyższe wysyłamy po otrzymaniu listownego zamówienia (płaci się przy odbiorze na poczcie).

Za dobroć towaru gwarantujemy, o ile towar się nie podoba przyjmujemy z powrotem.

Adresować prosimy:

Hurt. skład manufakt.
P. T. „WYGODPOL"
Łódź, Nowomiejska 7.

Na żądanie wysyłamy bezpłatne cenniki.

SPRZEDAM plac 1500 ł. kw., o dwuch frontach, ogrodzony, przy ulicy Dalekiej, róg Piaskowej w Kielcach, tuż przy ul. Bodzentyńskiej. Wiadomość Kielce, ul. Kilińskiego 19. administracja „Expresu Zagłębia".

Skrzypce,
mandoliny, gitary i futerały najtaniej w Księgarni „Polonji". Sosnowiec, Hale „Rozwoju".

MAGIEL nowego systemu czeską, w dobrym stanie do sprzedania. Sosnowiec, Robotnicza 24, u właściciela.

Ceny zniżone
3 fotografje pocztówkowe artystycznie wykonane zł. 5.—, 6 fotografji i portret zł. 10.— w zakładzie Michała Stelmaszczyka, Sosnowiec - Pogoń. Orla 4, przystanek tramwajowy, ul. Żeromskiego.

PIEKARNIA o dwóch piecach z całkowitem urządzeniem w pełnym ruchu, jest do sprzedania zaraz, na bardzo dogodnych warunkach. Wiadomość: Sosnowiec, Piłsudskiego 25 Peucker.

SPRZEDAM dom z placem, 4 ubikacje, chlew i szopa, murowany, kryty dachówką, wolny od podatków. Cena bardzo przystępna. Siewierz — Strumień 2. Kazimierz Kubisa.

SKLEP spożywczy do sprzedania z całem urządzeniem. Wiadomość: Rybna 6 u gospodarza.

SPRZEDAM wapno pięcioletnie lasowane, także pompę, ślamówkę z wężem. Sosnowiec, Stara 10. Szapiro.

SPRZEDAM fortepian w dobrym stanie. Wiadomość: Administracja lub tel. 11-80.

Restauracja
skład kolonjalny i ogród, zabudowanie masywne, dom mieści 23 ubikacje, procentuje się miesięcznie 250 zł., spiesznie na sprzedaż, zaraz można obejmować, okolica malownicza, blisko Poznania. Cena 17.000 zł., wpłaty 10.000 reszta na 7 lat wypłat. Spieszne zgłoszenia z gotówką lub zadatkiem przyjmuje Stanisław Trawiński, Kępno, ul. Dworcowa 33, fabryka maszyn Franciszka Adamskiego, Poznańskie. Na odpowiedź załączyć znaczek 50 gr.

SPRZEDAM gramofon nowy i 30 płyt tanio. Sosnowiec, Kaliska 18.

DYKTY, forniery, wapno gaszone, kafle wyborowe, tregry, żelazo na rajfy, koks węglowy, drut kolczasty, cegły szamotowe, oraz zaprawy, sprzedaje po cenach konkurencyjnych skład żelaza Ch. Fiszla. Piłsudskiego 40.

SPRZEDAM wózek dziecinny w dobrym stanie. Sosnowiec, ul. Zamkowa 14, m. 1.

PLAC frontowy do sprzedania na Wapiennej. Środula, Marja Mikulska, piwiarnia.

FORDA na chodzie sprzedam tanio. Wiadomość: Czeladź „Expres Zagłębia".

SKLEP spożywczy z towarem sprzedam tanio. Sosnowiec. Sielecka 6. Gałkowa.

SZAFĘ, zegar, stół, gramofon z płytami sprzedam. Wiadomość: Pogoń, Florjańska 11 u Dynusa.

GRAMOFON duży z płytami, tanio sprzedam. Dąbrowa, Kościuszki 20.

DO sprzedania 150 prętów placu, z odpowiednią kamionką, oraz 150 prętów placu z domem, plac w jednym kawałku. Wiadomość: Zagórze, Kościelna 13, Roman Gęborek.

JEST do sprzedania gospodarstwo 20 morgowe, ziemia pszenno - żytnia, w tem 2 morgi łąki dwukośnej i morga torfowej, torf bardzo dobry. Budynki nowe, kryte eternitem. Dom o 2 ubikacjach, drewniany, z bali, dobrze wykonany. Inwentarz żywy i martwy [illegible]. Cena przystępna. Wiadomość na miejscu, Bogdanów, stacja Kozłów c/Miechowa, od stacji Kozłów 3 klm. Punkt dobry. Skrzypiciel.

LOKAL na cele przemysłowe potrzebny. Może być mieszkalny. Oferty pod „Lokal" do administracji.

DO sprzedania place na smugach Dąbrowy. Wiadomość „Expres" Dąbrowa.

WAPNO palone budowlane - wysokoprocentowe oraz miał wapienny po cenach konkurencyjnych do nabycia w Zakładach Wapiennych firmy „Eltes" Sp. Firmowa w Będzinie, ul. Sielecka 17, tel. 5-95., dostawa w każdej ilości, własnemi końmi.

OKAZYJNIE do sprzedania łóżka dębowe nowe. Sosnowiec, Środula, Matejki 4. A. Kuchno.

Obuwie
dziecinne własnej wytwórni, mocne i tanie od Nr. najmniejszego do największego poleca Kowalski. Sosnowiec, ul. Czysta, koło Kasy Skarbowej.

SPRZEDAM maszynę do szycia dobrze szyjącą, tanio za 85 zł. okazyjnie. Niwka, ul. 1-go Maja 17 .Cebrat.

WYSPRZEDAŻ 2 powozy, 1 bryczka i uprzęże. Sosnowiec, Sienkiewicza 1.

DO sprzedania 3 i pół morgi ziemi z zabudowaniem w Gołonogu kolonja Stworzeń Nr. 55. Miodek Paweł.

KAFLE białe, kolorowe, posadzki, płyty białe, cegiełki białe, płyty piekarskie, cegły szamotowe. Poleca Kaflarnia Zawiercie. Blanowska 43. Ceny obniżone o 30 proc.

NA święta poleca duży wybór bielizny, pończoch, skarpet, krawatów, rękawiczek,
kapeluszy męskich
Magazyn galanteryjny Stanisława Duszy. Sosnowiec, Modrzejowska, Hale Rozwoju. Różne nowości sezonowe. Ceny zniżone.

SPRZEDAM dom w Czeladzi, ulica Będzińska 7. Rynek, przystanek tramwajowy.

Zgubione dokumenty

BRYLIŃSKI Tomasz zgubił książeczkę wojskową, wydaną przez P. K. U. Sosnowiec.

UNIEWAŻNIA się zgubioną książkę kasy chorych Nr. 20643, wydaną w Kielcach na nazwisko Kościeleckiego Bolesława.

UNIEWAŻNIA się skradzioną książeczkę wojskową, wydaną przez P. K. U. Kutno na nazwisko Wawrzeńczyka Adama.

KONIECZNY Józef zgubił książeczkę wojskoą, wydaną przez P. K. U. Sosnowiec.

BARTO Józef zgubił prawo jazdy dżentelmeńskie Kl. 73761, wydane przez woj. Kieleckie.

GROSMAN Salomon unieważnia zagubioną książeczkę wojskową, wydaną przez P. K. U. Miechów.

ABRAM Eizenman zgubił książeczkę wojskową, wydaną przez P. K. U. Będzin.

RÓŻNE.

WRÓŻKA wróży wiedzą tajemną, pokazuje narzeczonego, narzeczoną Przyjmuje cały dzień od 2—3 zł. Sosnowiec, Krzywa 1. II piętro w podwórzu.

2 SAMOCHODY ciężarowe nowe do wynajęcia. Wiadomość: telef. 10.25.

PRACOWNIA kołder przyjmuje zamówienia, oraz stare kołdry przerabia. Sosnowiec, 3-go Maja 5, w podwórzu, Marja Grudniewiczowa.

KURSY SZOFERÓW MECHANIKÓW I WARSZTATY SAMOCHODOWE St. Konopki. Promyka 9. Zapisy na nowy kurs, codziennie. Nauka płatna ratami, gwarantowana. Praktyka w wirażowa. Kursy posiadają Modele w przekroju różnych pojazdów Mechanicznych.

Przewrot w sztuce fotograficznej
6 zdjęć pocztówkowych artystycznie wykonanych
każde w innej pozie zł. 10—
zakład fot. „Studjo", Sosnowiec, 3-go Maja 23, vis a vis kościółka kolejowego.

SPECJALISTA magnet i dynamo naprawia na poczekaniu. Sosnowiec, ulica Czeladzka Nr. 10, Jan Cieśliński.

SOSNOWIECKI Lombard Prywatny wzywa zainteresowanych do ostatecznego wykupna zastawów do 1 kwietnia 1931. Niewykupione zastawy ulegną sprzedaży bez osobistych zawiadomień.

KUPUJCIE w nowym sklepie po cenach konkurencyjnych, pokosty, farby, kosmetyka i t. d. w Dąbrowie róg Żeromskiego i Okrzei 24 u Karmioła.

NAJTAŃSZE źródło zakupów, wyrobów żelaznych, przyborów dekoracyjnych naczyń kuchennych, farb i przyborów malarskich. H. S. Ostrowiecka. Piłsudskiego 50. Sosnowiec.

NA sprzedaż para roboczych ubiorów dla koni, jeden angielski, tamże do wynajęcia sklep, pokój, kuchnia od gospodarza. Zagórze, Miraszewskich 59.

FOTOGRAFJE do dowodów osobistych i do legitymacji wykonywa na poczekaniu Zakład fotograficzny „Atlantic" Strzemieszyce, Kościelna 218, dom p. Barglika.

MAM zaszczyt podać do wiadomości Szanownym mieszkańcom Sosnowca i okolic, iż sklep mój ze szkłem i porcelaną pod firmą
„Kryszta"
zaopatrzyłem w duży wybór nowości. Sosnowiec — Hale Rozwoju
P. Kotton

PRZYBŁĄKAŁ się pies duży czarny, można odebrać za wynagrodzeniem. Kocyba. Niemce.

OBECNIE duży wybór pasów do elegancji i lecznicze „Rozalja" Sosnowiec Dęblińska 11.

DYPLOMOWANA kosmetyczka Ewa Hamburgerowa wznowiła przyjęcia. Wszelkie zabiegi kosmetyczne najnowszemi metodami i aparatami. Stałe przyciemnianie brwi najnowszym sposobem francuskim. Porady bezpłatne Ceny przystępne. Sosnowiec „Kalotechnika", Piłsudskiego 12, lewa oficyna, I p., telefon 11-45.

PRZYJMUJĘ do reperacji i nowego naciągania rakiety tenisowe, wykonywa się szybko, solidnie i tanio. Sosnowiec, ul. Rysia 6, J. Bałazy, 2 minuty od przystanku tramwajowego z ul. Żeromskiego.

Z POWODU sprawy sądowej unieważniam 13 weksli po 50, 100 i 120 złotych, razem na 1270 złotych z wystawienia Stefana Budniaka z Niwki na zlecenie Judki Fajman, płatne każdego 18-go następującego miesiąca od grudnia ubr. Stefan Budniak.

SZYNY budowlane normalne i wązkotorowe, tregry używane, drut kolczasty i do betonu rury, blachy, oraz wszelkie żelazo do użytku poleca tanio skład starego żelaza. Welner. Będzin, Modrzejowska 82.

ZA długi żony mojej Marjanny z Zwierzyńskich nie odpowiadam. Stefan Sołtys. Niwka, ul. 1 Maja 50.

CHRZEŚCJAŃSKI
ZAKŁAD zegarmistrzowski ul. Czysta Nr. 7. wykonuje wszelkiego rodzaju reperacje zegarów wieżowych, ściennych, kieszonkowych, artyków, chronometrów, zegarów kontrolnych samochodowych itp. z gwarancją 3-ch letnią, wykonanie solidne a najlepiej się przekonać.

LUKSUSOWE PERFUMY
i wody kwiatowe
ANIDA
Kilka kropel tych intensywnych perfum najzupełniej wystarcza by uperfumować się na dłuższy czas. — —

Wydawca: Helena Monsiorska.
Druk „Expres Zagłębia" Sosnowiec, ul. Teatralna 1, tel. 4-94.